

Jó Pajtás

2018. XI. 22.

72. évf., 33. szám

*Csókai különmény
a 8. Szűcs Imre Gyermekvers-
és Prózamondó Versenyen*

HELYSZÍNELŐ
A szüleim és én

ZSIBONGÓ
*Pofonegyszerű
dolgok,
amiket nehéz
megmagyarázni*

FOTÓS SZEMMEL
*Egy mesés
városháza
a szecesszió
korából*

POSZTER: Esti Kornél

Mátyás, a király

Felhívás szegedi vetélkedőre

A szegedi Somogyi-könyvtár, és az Ötágú Síp Kulturális Egyesület Mátyás, a király címmel történelmi vetélkedőt hirdet 5–8. osztályos tanulóknak.

Mi készülhet kavicsból?
Harmath Bea munkája

A vetélkedőre 3 fős tanulócsoporthoz nevezhetnek, iskolánként maximum 3 csapat. A csapatok 2018. november 30-án 14 órakor mérhetik össze tudásukat a Somogyi-könyvtár Gyermekkönyvtárában. (Szeged, Dóm tér 1–4.) Jelentkezni **2018. november 23-ig** a Somogyi-könyvtár Gyermekkönyvtárában, a nevezési lapok elküldésével (Postacím: 6720 Szeged, Dóm tér 1–4. E-mail: gyermek@sk-szeged.hu) vagy az internetes jelentkezési lap kitöltésével lehet: <https://goo.gl/forms/uaNmhL5LIFjEplsB3>).

A határon túli csapatok útiköltség-támogatást kérhetnek.

A felkészüléshez ajánlott irodalom:

1. Csukovits Enikő: Liliom és holló. Új képes történelem sorozat. 58–71. oldal
2. Péter László: Szeged. Panoráma magyar városok sorozat. 12. oldal
3. Bíró Ferencné – Csorba Csaba: Élet a középkori Európában és Magyarországon. 102–116. és 143–156. oldal
4. Herber Attila – Martos Ida – Moss László – Tisza László: Történelem 3., 334–342. oldal
5. E. Kovács Péter: Hétköznapi élet Mátyás király korában. 116–122. oldal
6. http://hu.wikipedia.org/wiki/Mátyás_király

JÁTSSZUNK EGYÜTT KARÁCSONYIG!

6 hét - 6 kérdés - 12 ajándék

Nyerd meg te a főnyereményt, a Huawei-táblagépet!

Íme karácsonyi nyereményjátékunk negyedik szelvénye, amit a múlt hetihez hasonlóan ki kell tölteni és megőrizni. Amikor hat darab szelvény megjelenik november 1., 8., 15., 22., 29. és december 6. napján, már egész közel fogunk járni a sorsoláshoz, de a karácsonyi ünnepnapokhoz és a téli szüenidőhöz is.

A hat szelvényt borítékba kell zárnai, megcímezni és elküldeni címünkre:

Jó Pajtás, 21 000 Novi Sad,
Vojvode Mišića 1.

Úgy határoztunk, hogy egy hiányzó szelvényt megbocsátunk, tehát legalább öt szelvényt kell beküldeni ahhoz, hogy részt vehessetek a sorsoláson. Az utolsó szelvény megjelenése után, december 6-a után várjuk a borítékokat, melyeknek legkésőbb december 14-éig (12 óráig) kell szerkesztőségünkbe érkezniük ahhoz, hogy dobozba kerüljenek és részt vegyenek a sorsoláson. A sorsolás eredményét a december 20-án megjelenő fél-évszáró, karácsonyi dupla számunkban tesszük közzé, így nagy eséllyel a fenyőfa alá kerülhet a nyeremény.

A főnyeremény egy Huawei T3 10-táblagép (értéke 20 ezer dinár, technikai jellemzői: 9,6", 2 GB memória...).

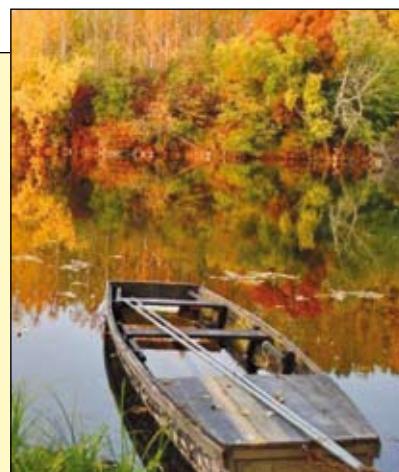
További nyeremények:

- hat T'nB vezeték nélkül számítógép-egér,
- két féléves Jó Pajtás-előfizetés,
- három Jó Pajtás-falinalaptár Jó Pajtás feliratú bögrével és tollal.

Hogy hívjuk a karácsonyt megelőző három vasárnapot?

Neved.....
Iskolád, osztályod, helység.....

4. szelvény

Erdélyi József

Őszi rapszódia (Részletek)

Hajnali szél beszél a szilvafákkal;
szól a kakas; gyébben hegedül
már a tücsök; majd elhallgat egészen,
ha a fűszálra sűrű harmat ül;
csend lesz; csak a szél sűg-bűg odakünn,
meg én írok; papírom-ceruzám
nesze hallik. Ez a hajnali csend
az én szent sátram, házam és hazám.
(...)

Őszbevegyül az erdő ősz haja,
érni kezd már a som meg a fagyal,
a galagonyaborkor meg a csipke
lánggal lobog és elnémult a dal;
szajkó rikácsol a cserés felett,
sárga borkorban ijedten csörög
a sárgaszájú feketerigó;
fekete mint a fekete üszög.

Szántóföld ez, mióta szánt az ember;
romok felett szánt itt a vaseke;
ma is kifordult a fekete földből
egy régi ház nagy tetőcserepe.
Római ház volt; az impériummal
összeomlott; ledőlt az őrtorony, –
mint egy álom, úgy foszlott semmivé
a hatalmas világbirodalom.

A JÖVŐ HÉTEN

Újra tematikus szám

A dinoszauruszoknak, majd a tudomány-nak szentelt számaink sikerén felbuzdulva újra tematikus számot adunk közre. A jövő heti Jó Pajtás vezértémája a természet lesz, mottója pedig így fogalmazható meg legrövidebben: Vissza a természetbe. Ide tartozik környezetünk alakulása, házi kedvenceink, kiskertünk, az állat- és természetvédelem... És mi még? Kiderül a jövő héten, ha kézbe veszed újságunkat!

Terveink szerint decemberben a hónap utolsó számát – ami 20-án jelenik meg dupla terjedelemben – a karácsonynak, az ünnepeknek, a télnek szenteljük, majd a második félévben, folytatva a megkezdett, minden hónap utolsó csütörtökén egy-egy témakörrel jelentkezünk.

8. SZÚCS IMRE GYERMEKVERS- ÉS PRÓZAMONDÓ VERSENY

A költő társaságában

Múlt heti számunkban igyekeztünk beszámolni a november 10-én Udvarnokon megtartott 8. Szűcs Imre Gyermekvers- és Prózamondó Versenyünkről, de igyekeztünk „hiábavaló” volt. Most pótoljuk a mulasztást.

Vajdasági viszonylatban fiatal rendezvénynek számít a 8. alkalommal megrendezett Szűcs Imre Gyermekvers- és Prózamondó Verseny, de reményeink szerint utat tört magának az általános iskolás korosztály körében azért, hogy a többi vers- és prózamondó versennyel szemben kizárólag a vajdasági magyar irodalomra épít. Ez a kizárólagosság néha hátrányunkra van, de az évek során bebizonyosodott, hogy kevésbé ismerjük a szülőföldünkön született költők, írók alkotásait, mint az egyetemes magyar irodalmat, ezenkívül az is, hogy sok pedagógus nem tud hozzájutni a megfelelő irodalomhoz, vagy ha igen, szegényesnek találja a választékokat. Ezen igyekeztünk változtatni, és 2013-ban a Jó Pajtás kezdeményezésére a Magyar Szó Kft. és a Forum Könyvkiadó együttesen közreadta a vajdasági magyar költészetből válogató *Ezüsttulipánt* (Bordás Győző válogatása), 2017-ben pedig a novellairóadalomból szemezgető *Tigrisleket* (Hóza Éva válogatása). Idei vetélkedőnk repertoárján több mint húsz író: Németh István, Jódal Rózsa, Tolnai Ottó, Szűcs Imre, Cs. Simon István, Bogdán József..., és a fiatalabbak: Kovács Jolánka, Benčík Orsolya, Terék Anna, valamint a leggyakrabban szereplő Csík Mónika művei szerepeltek.

Vendégünk is volt: Csík Mónika

A szavalóverseny nemcsak a fellépők számára volt izgalmas és élménydús, hanem a közönség sorában ülő Csík Mónika költő, író számára is, hiszen a versenyen néhányan az ő alkotásait is előadták. Elmondása szerint megtisztelő érzés részt venni egy ilyen rendezvényen, hiszen valójában ekkor jut kifejezésre, hogyan éltetik tovább a gyerekek azokat a szövegeket, írásokat, amelyeket a szerzők létrehoztak.

– Nagyon élvezetes, hiszen látom azt, hogy egy egészen kicsi gyermek hogyan értelmez egy olyan szöveget, amelyet mi, felnőttek nekik írtunk, és látom azt, hogyan adják hozzá saját képzeletvilágukat, saját hangjukat. Szerintem nagyon felkészülten érkeztek, mindenki bátran, moso-

lyogva és csillogó szemekkel adta elő a választott verset vagy prózát. Minden szerzőnek nagyon jó visszajelzés az, amikor a gyerekek az ő művét választják. Egy-egy kötet kapcsán általában kritikusok szólalnak meg, és szakmai visszajelzést kapunk, ugyanakkor az olvasók visszajelzése még ennél is fontosabb, hiszen ők azok, akik érdek nélkül alkotnak véleményyt. Mindenféleképpen fontos odafigyelni az olvasók, konkrétan az én esetemben a gyerekek véleményére. Megfigyelni, mennyire illeszkedik bele az ő világlátásukba az a szöveg, amelyet nekik írok. Ilyenkor a szerző ötleteket is tud meríteni, hiszen láthatom, hogy milyen témákat választanak szívesen, miről szavalnak a leghitelesebben – mondta Mónika.

A verseny résztvevői a szünetben körbevérték a költőt, beszélgettek vele és autogramot is kértek tőle.

– Nagyon különleges ez a helyzet, hiszen az író ilyenkor sztárnak érzi magát, belekóstolhatunk abba, hogy milyen lehet a valódi sztárok élete. A gyerekek meglepődve jönnek oda hozzám, mert nekik új a helyzet, hogy egy élő íróval találkozhatnak. Fontosak ezek a találkozások, hiszen közvetlen kapcsolat alakulhat ki a szerző és az olvasó között – hangsúlyozta a költő.

Csík Mónika a rendezvény keretében játékos bemutatót tartott legújabb, Szekrénylakók című meséskönyvéről.

– A könyv 20 mesét tartalmaz, amelyek összefüggő, de mégis önálló történetek, azonos szereplőkkel.

Nagy Tamás

Pribičević Tara Blanka

Tandari Barbara

Tari Tiana

Tóth Vilmos

Barna Léda

Bövitz Zsóka

Lovas Jázmin

Egy gyerekzsoba nagy szekrényében játszódnak a mesék, az ott lévő katicák kelnek életre, és az ő mindennapos dolgaikból alakulnak ki a mesei szituációk. Az első négy mese a Jó Pajtás és a Magyar Szó által kiírt meseíró pályázat díjnyertes munkája lett, és valójában utána kaptam kedvet, hogy ezeket a meséket folytassam, és így született még tizenhat. Az Újvidéki Rádió készített belőle egy húszrészes hangjátéksorozatot, ebben az Újvidéki Színház színeszei játszottak, és **Bakos Árpád** írt hozzá kitűnő zenét. Folyamatban vannak a tárgyalások az esetleges megrajzolás és filmesítés lehetőségeiről is. Nagyon örülök annak, hogy ilyen pezsgő utólete van a könyvnek, hiszen minden szerző álma, hogy az, amit megjelentetett, több módon is eljusson az olvasókhoz.

És mit mondtak a résztvevők?

Csiszár Richárd, 2. osztály
Szervó Mihály Általános Iskola, Muzslya

Már nem először veszek részt szavalóversenyen. Csorba Bélától

Csiszár Richárd

Füstös Emma

a Szerelm című verset szavaltam, de nem én választottam, hanem a tanító néni. Tetszik a vers, mert vicces. Nem volt nehéz megtanulni a verset, inkább a hangsúlyozás volt a nehéz. Szeretek szavalóversenyekre járni, mert az, aki szaval, híres lesz.

Nagy Tamás, 2. osztály, Zenta

Kicsit ideges voltam, mert én voltam az első fellépő. Csik Mónika Szöcskebál című versét szavaltam. Ezt a verset azért választottam, mert érdekes, és szépen lehet hangsúlyozni. Szeretem Csik Mónika alkotásait. Fontos, hogy a gyerekek olvassanak, mert azzal fejlesztik magukat.

Tóth Vilmos, 4. osztály Kókai Imre Általános Iskola, Temerin

Az Életmentés című alkotást választottam a versenyre, a szerzője Németh István. Több próza közül válogattam, és erre esett a választás, mert ez tetszett meg a legjobban. Szeretek szavalni, szerintem jól csinálom, és ezért is járok versenyekre.

Pribičević Tara Blanka, 3. osztály Emlékiskola, Zenta

Egy nagyon érdekes és kedves verset választottam, méghozzá Gál Lászlótól a Mese Tavaszország-ról című alkotást. Ez egy nagyon szép mű, főleg amikor magunk elé képzeljük azt, amiről szól a vers. Nagyon élvezem a versmondást. A versenyeken barátkozunk és jól szórakozunk.

Lovas Jázmin, 3. osztály, Zenta

Fehér Ferencről A hangya című verset választottam. Megtetszett a vers, mert a hangyáról szól. Szerintem szépen hangsúlyoztam. Egy hónapot készültem a versenyre, mindennap gyakoroltam. Már több versenyen is részt vettem ezzel a verssel. Szeretek közönség előtt szavalni. Szabadidőmben is szoktam verseket olvasni. Nagyon örülök, amikor a szavalóversenyeken az írók is megjelennek.

Horváth Kinga, 5. osztály Samu Mihály Általános Iskola, Óbecse

Van egy kis lámpalázam, de az elmúlik, amikor kilépek a színpadra. Fenyvesi Ottóval a Csak annyit írjon című verset készítettem a versenyre. Mintegy három hétig tanultam a verset. Még nem szavaltam ilyen jellegű verset, és azért döntöttem úgy, hogy most ezt választom, valamint nagyon megfogott a szövege is.

Barna Léda, 4. osztály, Szervó Mihály Általános Iskola, Muzslya

A tanító néni több verset készített számomra, és én közülük Ács Károly a Családi összeadás című versét választottam. Nagyon megtetszett ez a vers, mert egy lány felsorolja családtagjait, és ez nekem nagyon szimpatikus. Nem volt nehéz a vers, egy hét alatt megtanultam. Anyukám és a tanító néni is segített. Szeretek szavalni, mert azáltal bővül a szókincsem, és van is hozzá tehetségem.

Füstös Emma, 3. osztály, Verszakkör, Zenta

Második alkalommal veszek részt ezen a versenyen. Az idén Thurzó Lajostól a Sonja című verset szavaltam. Azért választottam ezt a verset, mert nagyon szép, és jól tudom hangsúlyozni. Nekem nagyon tetszik ez a vers. Nagyon sokat készültem és gyakoroltam a versenyre.

Tari Tiana, 6. osztály, Október 18. Általános Iskola, Zentagunaras

Németh István Vadalma című kötetéből mondtam részletet. A tanárnőm, Üveges Gizella segített a választásban, és közösen gyakoroltuk is. Nagyon megszerettem ezt az alkotást, még nem nagyon hallottam az ürgékről, így igen érdekesnek tartom ezt a regényt. Szeretek olvasni és szavalni, szerintem ezzel bővítjük a szókincünket, és sok új, érdekes dolgot is megtanulunk.

Tandari Barbara, 3. osztály, Zenta

Mintegy két hónapig készültem a versenyre. Pap József Dávidka tuskéi című versét választottam, azért, mert nagyon megtetszett. Nem volt nehéz megtanulni. Szeretek szavalni, és nem is a díj a fontos, hanem a részvétel és az, hogy jól érezzük magunkat, míg szavalunk.

Bövitz Zsóka, 3. osztály, Zenta

Amikor szavalok, szeretem beleélni magamat a versbe, és szerintem Benz Mihály Az okos Szajkó című verse erre ideális. Szeretem azt az érzést, amikor a közönség előtt állok. Nem volt nehéz megtanulni a verset. Anyukám segített a gyakorlásban.

Kép és szöveg:
Fehér Ildikó, Nagy Magdolna
Címlapfotó: Nagy Magdolna

A szüleim és én

Jó kapcsolatra kell törekedni szüleinkkel – mondják az óbecsei Samu Mihály iskola tanulói

Tudjátok-e, hogy sok évvel ezelőtt, az asztalnál evés közben vagy ha vendégek jöttek, a gyerekeknek „hallgass volt a nevük”? Nem szólalhattak meg, nem tartották őket egyenrangúaknak a felnőttekkel. Ady Endre, a nagy magyar költő és író pártfogásba vette a gyerekeket, s több mint száz évvel ezelőtt, pontosabban 1904-ben ezeket a sorokat írta: „Nagyon bűnösök a nagyok, amikor elfelejtik, hogy ők is voltak fiatalok. Mi elfelejtjük mindig, hogy a mi gyerekeink emberek. Nem akarjuk meglátni a kis embert, akinek vére, agyveleje van. Idegei, vágyai, céljai, eszméi, örömei, fájdalmai vannak. Elfelejtjük. Csak emlékezni kellene... Mindig azt hisszük, hogy mi kivételek voltunk...Nagyon sok idő múlva fogja őket komolyan venni a felnőttek világa, de idővel majd komolyan veszi.”

Azóta nagyon sok idő telt el, több mint száz év! Az óbecsei Samu Mihály iskolában **Józsa Zsuzsanna** magyartanár tanítványai, a hatodikos **Vaszilavik Angéla, Hajdú Viktória, Kürti Lea, Knežević Andrej, Német Edina, Pataki Patrik, Virág Henrietta**, valamint az ötödikes **Gyurcsik Loretta** és **Horváth Kinga** arról meséltek, mi a véleményük erről, pontosabban arról, hogy a szüleik hogyan viszonyulnak hozzájuk.

Angéla szülei nagyon is odafigyelnek a tanulására.

– Jó a kapcsolat a szüleimmel – mondja elsőként Angéla –, mindent megbeszélünk. Ha az iskolában valamit nem értek, megmagyarázzák. Kiskoromban sokat olvastak nekem, így megszerettem az olvasást. Én is szót fogadok, ha elmegyek valahova, a megbeszélte időre hazamegyek.

Viki sem panaszkodik, szülei nagyon is odafigyelnek rá.

– Kiskoromban sokat olvastak a szüleim – meséli Viki –, s nagyon megszerettem az olvasást. Odafigyelnek a tanulásomra, segítenek, ha kell. Szoktam segíteni a házimunkában. Fiúügyekben is tanácsot adnak. Nem szoktam sokat számítógépezni, csak néha videókat nézek. Anyukám is kedveli a divatos holmikat, ha szükségem van valamire, megveszi.

Loretta sem panaszkodhat a szüleire.

– Jól kijövök a szüleimmel, segítünk egymásnak. Én a házimunkában, apukám meg, ha nem értek valamit matekból, megmagyarázza. Két évig jártam zeneiskolába, zongoráztam, de sok időt elvett, s abbahagytam. Anyukám mondta, hogy ne hagyjam abba, mert ez hozzátartozik az általános műveltséghez, de elhatároztam, hogy inkább angolul tanulok. Azt is megbeszéltük, hogy a nővérem divatos, kinőtt ruháit hordjam. Így nem kell venni újat, s nekem nagyon is tetszenek a tesóm ruhái, szerintem is szépek.

Kingának is sokat olvastak kiskorában a szülei, de most nemigen olvas mást a házi olvasmányokon kívül.

Néha nem értünk egyet, de sokat segítenek a szüleink – véli Angéla, Viktória, Lea, Andrej, Edina, Patrik, Henrietta, Loretta és Kinga

– Jól kijövünk a szüleimmel – magyarázza –, sokat segítünk egymásnak. Én a házimunkában, ők a tanulásban. Néha nem egyezünk, rám szólnak, ha sokat okostelefonozom. Jobban szeretnék, ha én is inkább olvasnék, ugyanis a szüleim szeretnek olvasni, de azért nem erőltetik rám az olvasást. A fiúügyeket is megbeszéljük, ha kell, tanácsot adnak.

Lea jól viselkedik, meg is szokták szülei ezért dicsérni.

– Jó a kapcsolat a szüleimmel, igyekszem jól viselkedni és jól tanulni. Tanácsolják, hogy tanuljak sokat, hogy elérjem a célomat, ugyanis az egészségügy érdekel. Négy éve járok zeneiskolába, nagyon szeretek gyakorolni, én nem hagyom abba. Anyukám azt tanácsolja, ne fiúzzak még, első a tanulás. Mindent megbeszélünk anyával, olyan, mintha barátnőnk lennénk. Segítek sütni, főzni, takarítani. Az én szobámban csak én takarítok. Rendmániás vagyok. Nagyon szeretek olvasni, sok könyvem van. Mivel jól tudok szerbül, főleg szerb könyveket olvasok.

Andrej is segít a szüleinek, még a kocsis- és biciklijavításhoz is ért.

– Apukám tanított meg sok mindenre, mivel ért a javításokhoz. Kamiont vezet, s még arra is megtanított, hogyan kell kereket cserélni. Sokfelé elvisz engem is, ha megy útra, nemcsak Szer-

biába, hanem Magyarországra is. Nagyon jóban vagyunk, szót is fogadok neki. Anyuval is jóban vagyok, mivel jól tanulok, számítógépezni is enged. Zeneiskolába is járok, zongorázom. Már negyedikes vagyok. Szüleimnek nem kell figyelmeztetniük, hogy gyakoroljak, mivel nagyon szeretek zongorázni.

Edina is szokott segíteni otthon...

– Anyámmal néha vitatkozunk vagy egyszerűen nem értünk egyet. Sokszor szólnia kell, hogy tanuljak. Néha azt mondja, hogy kihúzom magam a munkából, mert, ha hív, hogy segítsék, azt szoktam mondani, hogy tanulnom kell...

Patrik jó viszonyban van a szüleivel, odafigyelnek rá.

– Sokat segítenek nekem a tanulásban. Ha valamilyen szót nem értek, apukám tud angolul, s megmagyarázza. Néha mérges vagyok, mikor hét közben nem engednek el a városba, szerintük jobb, ha tanulok. Hétvégén aztán szórakozhatok.

Henriettának is jó a kapcsolata a szüleivel.

– Az olvasást anyukám szeretettette meg velem, ugyanis ő is szeret olvasni. Sokat utazunk a rokonokhoz Németországba, Magyarországra... Apukám meg szereti a Tiszát, és sűrűn lemegegyünk – fejezi be a beszélgetésüket Henrietta.

Koncz Erzsébet

Németversenyen

A királyhalmi 8. osztályból néhány tanuló, Kohajda Gizella tanárnő vezetésével rövid német nyelvű jeleneteket készített a szabadkai Maria-Theresiapolis Német Egyesület és a Deutscher Schulverein által meghirdetett pályázatra.

A felvételek elbírálásra kerültek, majd az öt legjobb csapat (köztük mindkét királyhalmi) bejutott a döntőbe, amit november 10-én tartottak meg Szabadkán, a Városi Könyvtár nagytermében.

Nagy örömről és a tanárnőnk büszkeségére az egyik jelenet második, a másik pedig harmadik helyezést ért el. Jutalmunk egy budapesti és egy temesvári kirándulás.

Második helyezést ért el: **Csonka Renáta, Juhász Nikolett és Nagygyörgy Zsóka** a *Schlechte Note* című jelenettel.

Harmadik helyezést ért el: **Berényi Lili, Dobó Dorka és Kolecsevity Renáta** a *Drei Freundinnen* című jelenettel.

Nagygyörgy Zsóka, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Királyhalom

Hajdújárasi rajzpályázat

A Rózsa Sándor Hajdújárás Civil Szervezet rajzpályázatot hirdet óvodás és általános iskolás gyerekek számára. A pályázat témája **KARÁCSONYI SZOKÁSOK A CSALÁDUNKBAN**. A beküldési határidő december 7-e. A rajzokat a következő címre várják: Rózsa Sándor Hajdújárás Civil Szervezet, Boris Kidrič 30., 24 414 Hajdújárás.

Eredményhirdetés december 16-án, az adventi ünnepségen.

Himnusz és Szózat szavalóverseny Szabadkán

Az Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete meghirdette **Himnusz és Szózat szavalóversenyét**, melyet 2018. december 1-jén tartanak meg a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar dísztermében, 10 órai kezdettel.

Várják az általános iskolák 7. és 8. osztályos diákjainak, valamint a középiskolás diákoknak a jelentkezését, akik az iskolai selejtezőn a legjobbnak bizonyultak. Iskolánként két tanuló vehet részt a döntőn (egy a Himnusszal, egy a Szózattal).

Kéri a versenyzőket, hogy a rendezvényhez illő öltözkében jelenjenek meg.

Jelentkezési határidő: **2018. november 23.**

TISZAKÁLMÁNFALVA

Félszázan a Sulisztáron

Népszerű rendezvénné nőtte ki magát a Sulisztár énekes-zenes vetélkedő, amelyet idén november második szombatján 12. alkalommal rendeztek meg Tiszakálmánfalván. A Petőfi Sándor Művelődési Egyesület Katolikus Köre épületében megtartott rendezvényre olyan általános iskolás gyerekek érkeztek, akik zenei tehetséget éreznek magukban, és ilyenek szép számban vannak. Vajdaságból 10, Magyarországról három településről neveztek be a vetélkedőre. Az öttagú zsűri ezúttal ötvennél is több versenyzőt hallgatott meg.

A fellépők között debütálók is voltak, de a visszatérő versenyzők is több hónapon át készültek a Sulisztárra. A gyerekek, korosztálytól függően, négy kategó-

a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségének elnöke, aki szerint a vetélkedő hozzásegíti a magyar gyermekeket, hogy vállalják magyarságukat és kiálljanak érte. A szervezet egyébként a szórványban élők összefogását támogatja.

A zsűri az értékeléskor több szempontot vett figyelembe, így kategóriaként több díjat, valamint vigaszdíjat osztott ki.

A nyertesek:

1. kategória (1–2. osztályosok) – **Bajusz Lola**
2. kategória (3–4. osztályosok) – **Kaslik Petra**
3. kategória (5–6. osztályosok), osztott első hely – **Fehér Barnabás és Csonka Brigitta**
4. kategória (7–8. osztályosok) – **Juhász Lea**

Fehér Barnabás

riában indultak. A verseny egyik feltétele, hogy kizárólag magyar nyelven lehet énekelni. Hazai vagy külföldi szerző dalai közül lehetséges a választás.

A felkészítő tanárok is minden évben lelkesen neveznek be a vetélkedőre. A gyerekekkel nemcsak a tanárok, hanem a szülők is foglalkoznak. A rendezvényt megtisztelte **Pataky János**,

A Sulisztár énekes-zenes vetélkedő 2006-ban azzal a céllal indult, hogy a zenei tehetséggel rendelkező gyerekek színpadon bemutatkozhatnak és pályaválasztáskor könnyebben döntenek. Az eddigi 12 vetélkedő során több mint 500 hazai és határon túli, magyarországi és romániai tehetséges kisénekes lépett színpadra.

Nem készültem

Nem készültem... hm... volt már pár ilyen alkalom. Egyszerűen kiment a fejemből, vagy csak a szerencsére bíztam. Persze hát nem így történt.

Egy átlagos nap egy átlagos reggellel. Felkelni, iskola. Történelemórán a tanárnő kijelentette, hogy felelünk. Mindenki elhallgatott. A tanárnő elkezdte lapozni a naplót szép lassan, megállt és elkezdte nézegetni a lapot, csak reménykedtem, hogy nem az én sorszámozmat nézegeti. De bizony az az enyém volt. Szabó Mercédes Anna, felelni! Lassan kisétáltam a táblához és vártam a tanárnő kérdéseit abban reménykedve, hogy az osztálytársaim vagy a csengő megment. A falióráról le sem vettem a szemem. Életem legnehezebb tíz perce volt kint állni a tábla előtt. Egyszer csak a csengő... Csengettek. A tanárnő azt mondta, rendben, a következő órán folytatjuk. Megkönnyebbültem.

Tanultam a hibámból, és igyekszem, hogy ilyen nehogy előforduljon még egyszer.

Szabó Mercédes Anna, 8. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Kedvenc játékom

Négyéves voltam, amikor megtetszett a foci. A testvérem már járt ki edzeni, ezért apa néha kivitt engem nézni az edzést. Már akkor szerettem volna rugdosni a labdát, játszani a többiekkel.

Az edző meg is engedte, így hát kis óvodás koromban kezdtem el úzni ezt a sportot, játékok. Eleinte idősebbekkel edzettem, majd amikor elmúlt 1-2 év, jöttek a barátaim és utána velük alakult ki a mostani csapatunk. Ámde elment a régi edzőnk, és jött egy új, aki összekovácsolt egy nagyobb csapatot. Jártunk bajnokságra, külföldre, külföldi focitáborba, ahol elég szép eredményeket értünk el. Az egész csapat összetartó, és jól megvagyunk egymással nemcsak az edzésen, hanem bárhol máshol, ahol találkozunk.

Örülök, hogy tagja lehetek egy ilyen közösségnek. Hajrá F. K. Csantavér!

Hajdú Sándor, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A padtársam

A padtársam egy lány,
A neve Viola, mint a virág.
Nem sokat szól hozzám,
csak ha nagyon muszáj.
Szereti a hegedű szavát,
meg a magyarórát.

Püspök Viktor, 6. osztály, I. G. Kovačić iskola, Szabadka

Csalimese

Egyszer volt egy kiscica, de nem is volt kicsi, hanem hatalmas. Másnap a cica kiscica lett. Amikor két hét eltelt, akkor a kiscica és a barátai elmentek egyet sétálni. Egyszer csak váratlanul ott termett egy varázsló. Elvárásolta őket egy messzi-messzi helyre. Akkor jöttek rá, hogy ez egy cukorkaváros. Egyszeriben meglátták a cukorkabirodalmat. A varázsló így szólt:

– Ha bementek a cukorkapalotába, olyanná változhattok, amilyenné akartok!

A kiscica nagy akart lenni, és nagy lett. A kiskutya szintén nagy akart lenni. A nagy nyúl kicsi akart lenni. A kismókus is nagy szeretett volna lenni. Ha a cicának több barátja lett volna, az én mesém is tovább tartott volna!

Maráci Lara, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Ha én vadászni mennék

Amikor egyszer vadászni mentem az erdőbe, bizony féltem.

Ott volt rengeteg állat, amikor egy vaddisznósordát láttam, megálltam. Azért álltam meg, mert a családomnak akartam hazavinni egy ke-

vés vadhúst, gondoltam lelövök egyet-egyet. Nem vettem észre, hogy a közelben van egy medve, és amikor lőttem, észrevettem. Nem láttam meg rögtön, de amikor már közelebb ért, észrevettem, és nagyon megijedtem, a legközelebbi fára felmáztam. A medve is utánam akart jönni, de láttam, hogy a fa túl vékony, nem fogja elbírní, lent maradt. Fél óráig ültem fent és vártam, hogy elmenjen, azért nem lőttem le, mert nem akartam barbár lenni. Amikor elment, lemáztam a fáról, és óvatosan megnéztem a környéket, de mivel láttam, hogy nincs semmi, hazavittem a vaddisznót.

Örültem, hogy túléltem, és nem szeretném, hogy ez még egyszer megtörténjen.

Bazsó Ákos, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

„Ki volt tanítód?”

Göblös Csernai Edit tanító néni harmadikban ismertük meg. Amikor megtudtam, hogy ő fog minket tanítani, kicsit féltem, hogy milyen lesz.

Első nap, amikor megismertük, nagyon szimpatikus volt. Az ismerkedés játékosan zajlott. Nagyon tetszettek ezek az ötletes megoldások. Másnap már órarend szerint kezdtük el a tanítást. A tanító néni szeme barna. Alacsony, feketés haja rövid, amelyet oldalra fésülve hord. Kedves, és mindig mosolyog, amiből látszik, hogy ő egy nagyon aranyos tanító néni. Dolgozat vagy ellenőrző előtt mindig egy-két héttel előbb szól, és gondosan megkérdezte mindenkitől, hogy érti-e az adott tananyagot. Matematikából mutatott egy nagyon hasznos és egyben praktikus módszert, amellyel könnyebben át lehetett alakítani például a métert kilométerre. Nekem az nagyon megtetszett, és még a mai napig is felhasználom. A tanító néni blogot is ír, amelyben különböző eseményekről készített fényképeket tölt fel, és a gyerekek fogalmazásait is el lehet olvasni. Eszembe jutott egy izgalmas történet, amit el is fogok mesélni.

Egy reggelen a Cseh Károly Általános Iskolában fél nyolckor becsöngettek az első órára. Mindenki kicsit fáradtan kullogott be az osztályba. Amikor beértem a tanterembe, már mindenki bent volt, helyet foglaltam, és kikészítettem az első órára a felszerelésemet. A fiúk, pontosabban Ákos és Dani a szokásos fogócskájukat játszották az egész teremben. Amikor a táblánál voltak, Dani egyszer csak gondolt egyet, és egy nagyot lökött Ákoson, aki nekiesett a tanári asztalnak, ahol a napló és egy váza volt telis-tele szebbnél szebb virágokkal. A köcsög eldőlt, és a víz egyenesen ráfolyt a naplóra. Erre a történetre mindenki felfigyelt, és egyszerre kórusban kiabálva mondtuk:

– Ákos, mit csináltak már megint?! – közben sietve mentünk az asztalhoz, hogy felitassuk a vizet, mielőtt a tanító néni bejönne. Amikor megláttam, hogy mit csináltak, csodálkozva kérdezte:

Őszi táj
Ködmön Dániel,
4. osztály,
J. J. Zmaj iskola,
Magyarkanizsa

– Hát ti mit csináltatok itt? Mi történt? – elmondtuk neki a történeteket, ő erre nevetni kezdett, és később mi is csatlakoztunk hozzá.

Ez csak egy történet volt a sok közül.

Nekem nagyon tetszett ez a két év Edit tanító nénivel. Kedves emberként maradt meg bennem, és még most is visszavágyom az érdekes óráira.

Tóth Dalma, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Apa hiányzik

Ma is emlékszem 2017. február 11-ére. Hideg szombat este volt. A folyosón sok bőrdísz sorakozott. Megérkezett Árpai, apukám barátja. Apa azonnal az autóból vitte a sok csomagot. Aztán ő is beült. Integtettem, én is integtettem neki. Majd az autó elrobogott apával. Ugyanis azon a napon indult el Németországba dolgozni.

Ekkor minden megváltozott. Napok, hetek, hónapok múltak el, s ő nem volt velünk. Hála a modern technikának, telefonon minden este sokat beszélgettünk vele. Elmesélhetjük a napunkat, hogy milyen volt, mi történt velünk, de ez mégsem ugyanaz, mint régen. Ebédkor is üres a széke, reggel és este az ágya, hétvégeken se nincs együtt a család. Számos fellépésre, ünnepségre nélküle megyünk el. Még mindig emlékezem azokra a szép pillanatokra, amikor együtt fociztunk, kártyáztunk, játszottunk, megnéztünk sok-sok rajzfilmot, együtt kirándultunk. Ez mind a múlté!

Hosszú idő után egy szép nyári napon újra ott állt az ajtóban. Rögtön átöleltük egymást. Sajnos, csak szabadságra jött, ami két hétig tartott. Aztán újra búcsúzkodhattunk. Most már Magyarországon dolgozik. Kéthetente jár haza két napra.

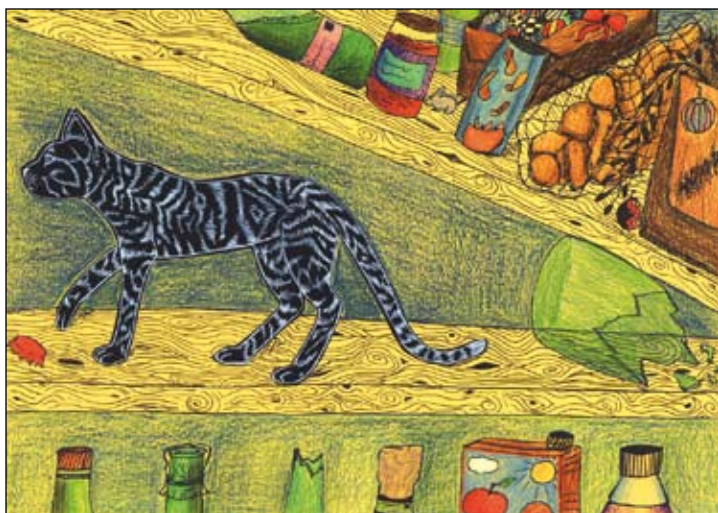
Már semmi sem olyan, mint régen. Nem marad más, csak a szép emlékek, s a remény, hogy egy napon talán újra olyan lesz, mint régen.

Herbatényi Botond, 4. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Álomvilágba menekülök

Reggel álmosan ébredtem. Az iskolában sem remkeltem, aznap csupa rossz osztályzatot vittem haza. Tanácstalan voltam, mindezt hogy tálaljam édesanyámnak. Így más kiutat választottam.

Ahogy beléptem az ajtón, azonnal a szobámba siettem. Gondoltam, így elkerülöm anyukámat, és megkímélem magam a szokásos faggatózástól, hogy mi volt, hogy volt az iskolában, miként is múlt el a napom. Valószínűleg az idegeskedés is hozzásegített, de azonnal el is aludtam. Álmomban helikopterrel utaztam a világban, és valahol a semmi közepén landoltam. Az ott látottak lenyűgöztek. A fák roskadoztak a sok gyümölcstől, búzatáblák aranylottak a messzeségben, a háziállatok és a vadállatok együtt játszottak. Közéjük merészkedtem. Egy tigris jött oda hozzám, szelídnek tűnt, meg is simogattam, és mellém szegődött, mintha egy kutya lett volna. Gondoltam, körbenézek alaposan. Nem

Macska az éléskamrában

Kukli Klaudia, 7. osztály, EmArt Műhely, Szabadka

is kellett sokat gyalogolnom, betértem egy faluba. Ott a gyerekek bol-dogan szaladgáltak és játszottak. Mint kiderült, ott nincs is iskola. A felnőttek között megértés volt, nem volt veszekedés és nem voltak problémáik, amik ezen változtatni tudtak volna. Azt gondoltam magamban, hogy ilyenre kellene formálni a mi valós világunkat is, mint amilyen az övéké. Ekkor hirtelen felriadtam, és ráeszméltem, hogy mindezt csak álmodtam. Anyukám még mindig nem keresett, biztos elfoglalt lehet, gondoltam.

Bánatomban nekiálltam tanulni, hiszen a nap történései és a sok rossz osztályzat még mindig nyomta a lelkemet. Még tanulás közben is azon agyaltam, hogy hogyan lehetne a mi világunkat is szebbé és jobbá varázsolni. Tehetnék-e én mindezért valami hasznosat? Arra jutottam, hogy bizony igen, legalábbis egy próbát megérne.

Bakai Balázs, 8. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Édesanyám életrajza

Mint később én, édesanyám is Zentán látta meg a napvilágot. 1976. július 10-én született, másnap, július 11-én már az első névnapiját ünnepelte, ugyanis Nórának hívják, most már teljes neve Lázár Sarnyai Nóra.

Szülei, Sarnyai (született Baranyi) Rózsa és Sarnyai Károly második gyermeke. Anyja bérelszámoló könyvelői képesítéssel dolgozott, 19 éve nyugdíjas. Apja elhunyt még nyugdíjba vonulása előtt, közgazdász volt. Egy testvére van, akit Tibornak hívnak, tíz évvel idősebb nála, és már két felnőtt gyermekkel, valamint két unokával is büszkélkedhet. Mindketten Magyarokérszánra költöztek, és jelenleg is itt élnek. Anyát haza már a Kossuth Lajos utcai házunkba vitték, amit 1980-ban újjáépítettek, majd később is változtatták, bővítették. Kicsiként anyja a mostani nevén Pitypang óvodába járt, és amikor rám került a sor, megtaláltam a vállfáját, amin szabályos nagybetűkkel írta a nevét. Az első négy osztályt a Petőfi utcai napközi tagozaton járta ki. Felső tagozatosként a Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola központi épületébe került. Itt tanult 5., 7. és 8. osztályban, a 6. osztályt viszont a régi bíróság épületében töltötte. A kilencvenes évek elején végezte el a Szabadkai Egészségügyi Középiskolát osztályelsőként, a tartományi szintű versenyen I. helyezést elérve. Az ott összekovácsolódott osztály fele elvégezte a főiskolát vagy az egyetemet, ahogy ő is. Az Újvidéki Egyetem általános orvosi karára nyert felvételt. Hat év egyetem után 2002-ben diplomázott, majd egy év cselédkönyvességet követően tett államvizsgát. Első munkahelye a zentai Egészség ház volt. Itt ismerkedett meg édesapámmal, Lázár Aladárral, akivel 2003-ban kötött házasságot. 2004-ben született az első gyermekük, én, Lázár Anna. Ekkor végezte apa a belgyógyászati szakosítást, majd később az endokrinológiai is megszerezte. A második gyermek, a testvérem, Bálint 2007-ben született. 2008-ban végre anyja is megkezdte a szakosítást, mégpedig a gyermekgyógyászatot, először a zentai kórházban, később az újvidéki gyermekklinikán. 2013 tavaszán szakvizsgázott. Most itthon, Magyarokérszánban dolgozik gyermekorvosként, a férjének nem messze saját belgyógyászati rendelője van. Még mindig a Kossuth Lajos utca 19-es szám alatt él, csak most az újabb, emeleti részén a családjával, édesanyja pedig a földszinten. Mi, a gyerekei még általános iskolába járunk.

És hogy mit hoz a jövő? Lelkesen tervezi és építi a családjának életét nap mint nap, de hosszabb távra ő sem tud jósolni. Már 42 évet maga mögött hagyott, amit igyekeztem papírra vetni, de az elkövetkezendőket nem én írom, hanem az élet.

Lázár Anna, 8. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarokérszán

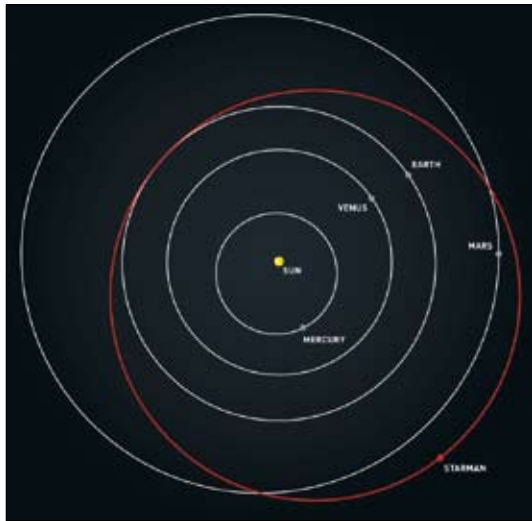
Neked éneklek, Virágom

Neked éneklek, Virágom, hogy megnyugodj.
Neked éneklek, Virágom, hogy elaludj.
Neked éneklek, Virágom, hogy lásd, hogy kell, s hogyan cseng.
Neked éneklek, Virágom, hogy tudd, szeretlek.
Neked éneklek, Virágom, mert szereted.
Neked éneklek, mert szeretlek.
Neked, csakis Neked éneklek, Virágom.

Erdélyi Pataki Lára, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka 9

ŰRKUTATÁS

Starman elhaladt a Mars mellett

Talán vannak, akik emlékeznek rá, hogy februárban a SpaceX fel lött a világűrbe egy Tesla-gépjárművet, még hozzá egy Starman névre keresztelt, űrruhába öltöztetett bábuval a volán mögött. Most megtudtuk, hogy Starman időközben már a Mars mellett is elszárgult.

SpaceX ugyanis bemutatott egy olyan képet, melyen Starman keringési vonala, illetve feltételezett aktuális helyzete látható, így kijelenthető, hogy a Teslán száguldó kis fickó néhány héttel ezelőtt már nagyon közelről láthatta a Marsot, amit a jövőben még sokszor megközelíthet majd.

ROBOTIKA

A négy lábú Jack lecserélné a traktorokat?

A bristoli székhelyű Small Robots Company úgy döntött, hogy a nagy méretű és nehéz traktorokat kis méretű és könnyű robotokkal fogja leváltani. A cég szerint ez a lépés a modern mezőgazdaság számos problémáját oldhatja meg egyszerre. Az ágazat ugyanis több problémával is küzd: három évtizede stagnál a szántóföldek terméshozama, miközben a gazdálkodók költségei folyamatosan növekednek. Különösen a munkában fontos szerepet betöltő traktorok, kombájnok és más hasonló gépek megvásárlása, üzemeltetése és karbantartása kerül egyre több pénzbe.

A farmrobotok alapmodellje a Jack nevű fejlesztés, amelynek négy kereke van, és leginkább egy pókra hasonlít, a súlya pedig mindössze 250 kilogramm. Ezzel szinte eltörpül a több tonnás traktorok és kombájnok mellett. Jack könnyen, gyorsan és rugalmasan tud mozogni a szántóföldeken. Rengeteg kiegészítővel szerelhető fel, ennek köszönhetően valóban multifunkcionális. Egy talajfúróval és növényteleszkóppal kiegészítve Harry lesz, ami egy magvakat ültető robot. Külön tartállyal és más eszközökkel felvértezve pedig már Dick, amely képes a növényeket különböző anyagokkal kezelni és a gyomokat kiirtani. (sg.hu)

Magányosan sodródó bolygók

Lengyel csillagászok két különleges bolygót azonosítottak galaxisunkban. A **Przemek Mroz**, a Varsói Egyetem munkatársa által vezetett csapat olyan bolygókat talált a Tejútrendszerben, melyek nem egy csillag körül keringenek, hanem magányosan sodródnak a világűrben. Az efféle égitestek azonosítása nem könnyű. A kutatók gyakran a csillagok fényingadozása alapján tudnak következtetni az objektum előtt elhaladó bolygók jelenlétére, a magányos exobolygók esetében azonban a technika nem használható.

Az új vizsgálatban a szakértők az úgynevezett gravitációs mikrolencse-hatást alkalmazták. A módszer lényege, hogy olyan pontokat keresnek, ahol a távoli csillagok fénye eltorzul az adott pontban lévő bolygó gravitációs mezejétől.

A csapat a technikával két magányos égitestet is felfedezett, azt azonban nem tudták megállapítani, hogy az objektumok mekkorák lehetnek. Attól függően, hogy a bolygók pontosan hol is fekszenek, az egyik tömege 2 és 20, a másiké pedig 2,3 és 23 Jupiter-tömeg közt lehet.

Mivel a két bolygó közelében nincs csillag, nem túl valószínű, hogy az égitestek elég hőhöz jutnak az élet fenntartásához. Mrozek úgy gondolják, hogy számos hasonló objektum várhat még felfedezésre, sőt, számuk a csillagok számánál is nagyobb lehet. Remélhetőleg a jövőben sikerül újabb magányos bolygókat azonosítani. (ng.hu)

Fotó: NASA

MOBIL

Csúsztható előlappal futott be az új Lenovo

A telefon mintha a legújabb divatot követné, ehhez pedig némileg mérsékelt hardvert kapunk – jelenti a média.

A kínai gyártók körében a jelek szerint új divat tombol, hiszen a Xiaomi nem is olyan rég mutatta be a Mi Mix 3 típust, amely már csúsztható előlappal igyekezett meghódítani a közönséget, ezt pedig a napokban a Honor Magic 2, valamint a Lenovo Z5 Pro követte, hasonló kivitellel és hardverrel.

A képkészítés terén a Sony által szállított, 16 és 24 megapixeles szenzorokból álló, hátoldali ikerkamerára támaszkodhatunk, AI-funkciókkal, amit az előlapon egy 16 megapixeles szelfikamera egészít ki, infravörös érzékelővel és arcfelismeréssel.

Mi rejtőzik a fakéreg alatt?

A természetet járva a hidegre forduló időszakban is az élet számtalan nyomára bukkanhatunk. Elég lehajolni egy kidőlt, nagyobb farönkhöz, és lehántani a meglazult, vastag kérget. Ha szerencsénk van, valóságos állatsereg tárul a szemünk elé.

A rovarok egy része a korhadó, vastagabb kérgű fák leváló kérge alatt, de többnyire a talaj felső rétegében telelnek át. Figyelemre méltó a közönséges **fülbemászó** nőstényének ivadékgondozása. Nemcsak a lerakott petéket őrzi szüntelenül, hanem a kikelő lárvákat is sokáig gondozza. A fülbemászók mindenevők. Az ember környezetében (kertekben, virágcserepben) is gyakran felbukkanó – sokszor riadalmat keltő, holott teljesen veszélytelen – rovar szerves törmelékkel és apró rovarokkal táplálkozik.

A korhadó fák laza kergét lehántva nem ritkán **legyekre** is bukkanhatunk. A húslegyekhez tartozó gilisztalegyek olyan ferrmonokat bocsátanak ki, amelyek évek múltán is odavonzák az átteleléshez helyet kereső legyeket. Az egyedek gyakran a házak ablakaiban telelnek át, ahol olyan nagy mennyiségben halmozódhatnak fel, hogy tavasszal söpörni lehet a tetemet. A gilisztalegyek gyűrűsférgekre rakják a petéiket, és a kikelő nyüvek a giliszta testében táplálkoznak. Ha sok nyű fejlődik, felfalják gazdaállatukat.

A fakéreg alatt elrejtőző rovarok többsége csak alkalmyszerűen keres menedéket, hiszen életmódjuk és táplálkozásuk nem köti őket a

A közhiedelmekkel ellentétben a fülbemászó veszélytelen

Háztücsök

kéreg alatti üreghez. Az éjszakai vadászok, persze, nemcsak a tél viszontagságai elől húzódnak a biztonságos búvóhelyre, hanem a meleg nyári nappalokon is felkeresik azt. A vizes-nedves környezetben élő **mezei futrinka** kifejtett egyedei előszeretettel költöznek a tél beállta előtt a kéreg alá. A 2–2,5 centiméter hosszú, bronzfényű bogarak békésen egymás közelébe húzóva, dermedt állapotban vészlik át a számukra kedvezőtlen időszakot. Ha ilyenkor megzavarjuk a nyugalmukat, csak igen lassan képesek menekülni.

A tavaszi-nyári időszakban aktív bogarak jellemzően éjszakai vadászok, amelyek élénk mozgással kutatják fel a talaj felszínén élő zsákmányukat, a nappalt viszont kidőlt fák és farönkök alatt töltik. A patak menti égerligetek ritka faja, a **vízifutrinka** a víz alá merülve keresi vízcsigákból rákokból és rovarlárvákból álló eleségét. Ugyanezt teszi a bogár lárvája is. A kifejtett vízifutrinka a vízpart közelében levő égtuskókban tölti a telet, ahonnan csak a melegebb tavaszi napok csalogatják elő. Szintén kifejtetlen telet át a megkapóan szép küllemű lapos **kékfutrinka**, amelyre leginkább hegy- és dombvidéki bükkösökben és tölgyesekben bukkanhatunk. A viszonylag lapos testű bogár gyakran talál menedéket a fatörzsek magasabb részein, ami elég szokatlan jelenség a nagy testű futrinkák körében.

Sz. Gy.

Egy igazi növényritkaság

Azt hihetted, különleges csónakot látsz, pedig nem, valóságos növényt mutatnak a felvételek, méghozzá az amazonasi óriástündérrózsát és virágát. Ez a tündérrózsza maga nemében a legnagyobbra növő növényfaj. Igazi ritkaság, az Amazonas lassú folyású mellékfolyóin él.

A vízfelszínen kiterülő levelei felhajló szélűek, természetes élőhelyén elérhetik akár a 2-3 méteres átmérőt, és egy 35 kilós gyermeket is elbírnak. A víz alatti szára is elérheti 7-8 méteres hosszúságot. A levelek fonákját hegyes tüskék borítják, hogy megvédjék a növényevő halak ellen. A mindössze két éjszakán át nyíló, 20-25 cm átmérőjű virág az első éjszaka hófehér és ananászállatot áraszt, a második éjjel pedig már nyílás után rózsaszínű lesz.

Azért nemcsak Braziliában, hanem európai botanikus kertekben is fellelhető, pl. Budapest, Kassán, Nyíregyházán is látni

Ezt biztos nem tudtad!

Kevesen tudják, hogy a kenguru éjszakai állat! Éjszaka leleg, napközben keveset alszik, egyszerre mindössze egy-két órát. Kiváló úszó, akár 20-30 km széles tengeröblöt is játszva átúszik. A forró nyarat úgy vészeli át, hogy nem iszik folyadékot. Ilyenkor – minden káros következmény nélkül – elveszti testsúlya 43 százalékát. Hozzá képest az ember már 12 százalékos vízvesztés esetén életveszélyes állapotba kerül.

Füst Milán

A tréfacsináló bohóc

Bambut nem azért nevezték így, mert bamba volt. Bambu nagyon okos kis néger fiúcska volt.

Hogy milyen okos volt, mutatja mindennek-előtt az, hogy barátságot kötött a zsiráffal.

A zsiráf nagyon szelíd, jó állat, hisz azért is nevezik e néven, vagyis angyalinak. Mert a zsiráf annyit tesz, mint szeráf, ez pedig angyalit jelent. Nos, mondom, Bambu nagyon jó barátságba keveredett vele.

Ha beszélgetni akart a barátjával, felmászott a pálma tetejére, levette nadrágocskáját, s azzal integetett az angyalinak. S az angyali, mármint a zsiráf, akit Bambu nagyapja után Bimbinek nevezett el, rögtön felemelte fejét, s akármilyen messze volt, odavágott hozzá. Odadugta a fejét a pálma lombjai közé, s Bambu mindennek-előtt elkergette a szeméről az apró legyeket, aztán vakargatni kezdte a bőrös szarvgyököcskéket homlokán, aztán jó kis dinnyével megetette, és súgott valamit a fülébe.

– Jól van, Bambu – mondta neki Bimbi.

– Csússzal le a nyakamon a hátamra, elviszlek.

S így is lett. Jó messzire bevágtattak a pusztába, mint a szél (Bambu nagyokat kurjantott Bimbi hátán), s ott Bimbi így szólt a zebrához:

– Hallod-e, zebra koma, Bambu a barátom, hadd lovagoljon egy kicsit a hátadon, koma.

– Mit?! – kiáltott fel a zebra, és nagyot nyiherészett. – Hogy ebadta emberfia az én hátamon lovagoljon? Nem addig a! Akik szíjat hasítanak a hátamból, és finom gulyást főznek a húsoból?

– És megint nyiherészett és elvágott.

Na, jól van, de Bambu legalább megismerte a zebrát. Az elefántok viszont jószívűek. Az elefánt bácsi már sokkal barátságosabb volt. Ormányával megvakarta a füle tövét, és így szólt:

– Most nem érek rá. Ma van az unokám századik születésnapja, viszek neki egy szép kis cuclit meg egy csörgőt az erdőből, meg egy élő lovacskát a zebrák közül, hadd örüljön neki. Majd gyertek el máskor. No, jó, de Bambu legalább megismerte az elefántot. És így a többi állatot is. Az óriáskígyó például így szólt:

– Neked mindent megteszek, te zsiráf, mert a rokonom vagy, mert hisz kígyóból van a te nyakad, de Bambu ne lovagoljon most rajtam, mert ma vedlettem le a télkabátomat, és fáj az oldalam, majd máskor. Na, jó, de Bambu legalább megismerte az óriáskígyót. Az oroszlánt is nagyon szerette volna megismerni, de hiába. Akármennyit kérte Bimbit, hogy vigye el az oroszlánhoz is, az mindig a fejét rázta, és így válaszolt:

– Torokfájásom van, nem lehet.

– Pedig mekkora torkod van neked – felelte Bambu szomorúan. – De tudod mit? Majd meglátjuk – azt mondja Bimbi.

– Hogy el ne felejtsem a dolgot, csomóra kötöm a nyakamat. Mert tudod, híresen szórakozott vagyok én.

És tényleg: csomóra kötötte a hosszú nyakát. De mit is mondjak? Bambu addig-addig sírt és rimázkodott néki, míg egy délután Bimbi váratlanul megjelent. Már nem volt csomó a nyakán. Bambu éppen lent ült egy kövön (azon búslakodva, hogy nem láthatja az oroszlánt), Bimbi tehát széttárta első két lábát, lehajolt hozzá, és így szólt:

– Elviszlek az oroszlánhoz. De jól karold át a nyakamat, mert ha meglátod, ijedtedben lepotyoghatsz. Ha meg átkarolod a nyakamat, akkor, ha le esel, visszahuppantalak a hátamra. Így is lett. Mikor az oroszlán meglátta őket, elkezdett ordítani:

– Miah, bua, buh, buh, buh! – ezt ordította.

S Bambu tényleg lepotyogt volna rémületében, ha Bimbi vissza nem huppantotta volna.

– Buá, buá, puh, puh! – ordított egyre az oroszlán.

S Bimbi csak nem akart tőle megijedni. S ez már maga is furcsa volt. Hát még az, ami ezután történt. Az oroszlán odajött, s – Bimbi – akarta volna mondani, s íme, mit lát! Hát nem két emberi láb látszik ki hátul az oroszlánbőről? Tehát ez nem is volt igazi oroszlán, csak oroszlánbőrbe bújtatott ember.

– Te megcsaltál – mondta Bambu a zsiráfnak szomorúan.

– Hát te mit gondolsz? – felelte Bimbi. – Az igazi oroszlántól én is félek ám!

S persze most arra vagytok kíváncsiak, hogy ki volt az oroszlánbőrben. Én tudom, hogy ki volt. Egy öreg csirkefogó, név szerint Efrájim Goldnagel, a sanda bohóc. Jól ismerem én ezt a selmát, egy vándorcirkusszal került a sivatagba.

Szabó Léda Orsolya, 2. osztály, EmArt Műhely, Szabadka

Dunajcsik Mátyás

A szemüveges szirén

(Részlet 10 éves kortól)

Szelesszirt nem véletlenül kapta ezt a nevet, mikor ideépítették a világítótornyot. Azelőtt sehogyan sem hívták ezt a magányos kis szigetet az óceán közepén, ami területre alig nagyobb, mint egy közepes halászhajó. Miután azonban elkészültek a toronnyal, és elhívták az Admirálist, hogy ünnepélyesen avassa fel az épületet, valahogyan csak el kellett nevezni. És mivel az építkezés ötszáztizenkét napja során egyetlen nap sem volt itt, amikor ne fújt volna a szél, az építészvezető végül az utolsó pillanatban ezt a szót súgta az Admirális fülébe.

A hely, ahová a névadó ünnepségen a falhoz vágott zöld pezgőssüveg becsapódott, még ma is tisztán látható, mert azt a részt csak az avatás előtt fél órával sikerült befejezni, és az apró szilánkok beleragadtak a friss vakolatba. Amikor rásüt a nap, a falnak az a része még a legnagyobb nyárban is úgy csillog, mint az ablak, ha télen ráfagy a lehelet.

Mi már több mint három éve élünk Apával a világítótornyban, és az azóta eltelt ezeregy-száztizenkét napból összesen hatszor volt eddig szélcsend. Ez a mai a hetedik szélcsendes nap: a születésnapom.

És hogy ne érezzük olyan egyedül magunkat ezen a jeles ünnepen, Apa meglepetést készített nekem. Olyan volt, mintha az egész család velünk lett volna. A hosszú csigalépcső mentén, ami a torony szélén fut végig, és ahol a könyvespolcok is vannak, a polcokra állított családi fényképek mindegyike elé egy teli pezgőspoharat helyeztet, nekem pedig végig kellett mennem mindegyiken a magam poharával, és mindenkivel egyenként koccintani. És amint a finom kristálypoharak

összekoccantak, Apa odaállt mögém, és a fényképen látható családtag nevében boldog születésnapot kívánt.

Még a hangját is eltorzította egy kicsit, mindig máshogyan.

Mindezt addig készítette elő, amíg én az első emeleti fürdőszobában reggel rendbe szedtem magam. Ahogy kiléptem az ajtón, még a hajamat törölgetve, Apa már ott állt, és a kezembe nyomta a poharat.

Elsőként Szindbád dédapámmal kellett koccintanom, mert az ő képe volt az első a toronyban.

– Nohát-nohát, micsoda kisasszony lett kegyedből! Engedje meg, hogy boldog születésnapot kívánjak! – dörmögte Apa a hátam mögött, ahogyan az egy nagy szakállú, öreg hajóskapitányhoz illik.

– Köszönöm szépen, Szindbád dédapa!

A második emeleten, a kamraajtóval szemben, két vaskos szótár között a nagyapám, Alvin doktor képe állt.

– Aztán csak óvatosan azzal a pezgővel, nehogy megártson, drágám! Sok-sok boldogságot kívánok születésnapja alkalmából!

– Köszönöm, Alvin nagyapapa!

A harmadik emeleten az én szobám volt: itt Dóra dédmama képe következett, aki jóságos tekintetével mintha mindig arra vigyázott volna, hogy még álmomban se féljek semmitől.

– Boldogságos születésnapot az én egyetlen dédunokámnak! – cincogott bele a fülembe Apa, én pedig készségesen válaszoltam:

– Köszönöm, dédmama, örülök, hogy te is velünk ünnepsz!

És így tovább. A negyedik emeleten, Apa szobájánál Apa anyjával, a szépséges Annabella nagymamával koccintottunk, az ötödiken pedig, a rádiószobában Apa bátyjával, Leonarddal. A hatodik emeleten, a konyha felé igyekezve egy kicsit azért mindketten elkomorultunk. Itt függött ugyanis Anya képe az asztal felett, pont azon a helyen, ahol a korábbi toronyörök idején a király portréja lógott, amíg még volt az országnak királya.

Apa meg sem próbálta utánozni Anya hangját, de nem is tudta volna, mert azt a hangot nem lehet utánozni. De azért az ő képe elé tett pohárhoz is hozzákoccintottam a magamét.

– Boldog születésnapot, Atlanta! – mondta Apa, és bár továbbra is a hátam mögött állt, biztos voltam benne, hogy elmorzsolts egy könny-cseppet.

Gilicze Gergő rajzaival
Kolibri Kiadó, 2016

Izland, jazz, rókaszél

„... boldogan foglaltam el rozoga, elvásott, papírszerűvé ázott palával fedett, tákolt, rosszul fűthető padlásszobám után a Homokvár toronyszobáját, végre afféle elefántcsonttoronyt képzelve magam köré, jóllehet már akkor is, ifjúkoromban, meg hát később is, most meg hát különösen, én inkább világítótornyra gondoltam...”

Tolnai Ottó: Világítótorony eladó

Magyarországnak, így a magyar irodalom nagyobb részének sincs tenger. A tenger helyén mindössze egy nagy, üres hiányjelet találhatunk. A vajdasági (meg jugoszláviai) magyar írók ebből a szempontból sokáig szerencsésnek mondhatták magukat. Az Adriai-tenger irodalmi élmény is, téma is, motívum is. Dunajcsik Mátyás kisregénye másfajta tengerképet, tengertapasztalatot hasznosít: Északra repít,

Izlandra, ahol vad és változatos szelek fújnak. Észak is a romantikus elvagyódások célpontja, világítótornyai, a sarki fény csodájával, a bálnakkal és gleccserekkel mindenkit megbabonáz. Ilyen élményekből született A szemüveges szirén című könyv is.

A fülszöveg (most figyeltem fel rá, milyen érdekes is ez a kifejezés: a könyv hátsó felén vagy kihajtható „fülén” olvasható ismertető, ajánló) szerint „Dunajcsik Mátyás ifjúsági regényének hősei titokzatos madarak, világjáró kísértetek és szerelmes bálnavadászok.” De a történet főhőse mégis Atlanta, a félárva kislány, aki apjával kettesben, mindentől távol éldegél a Szelesszirt nevű helyen. Csak a rádió, amelyen a szomszédos falu tanítónőjével, Kamillával tartja a kapcsolatot, és a születésnapra kapott távcső közelíti hozzá a külvilágot. Mindez per-

sze csak ideig-óráig maradhat így. Rövidesen kalandos nyomozás veszi kezdetét, a történet misztikus mesévé alakul, amelyet a jazzszólomokra hangolt tengermozgás, hullámok, és az állatok nevét viselő szelek laknak be. Különleges hangulatú prózai szöveg, de egyben ökomese is ez, ahol nemcsak egy megható családtörténet bontakozik ki, de környezetünk pusztulásának ijesztői képei is láthatóvá válnak. És Szindbád dédapáról is, aki ilyen névvel mi más is lehetne, mint felfedező és tengerész, megtudunk egyet-mást. Nem akarok több részletet elárulni a történetből, mint amennyi feltétlenül szükséges (az spoiler lenne!), hiszen az ismeretlen felfedezőjének lenni mindig nagyobb kaland és kihívás!

Jó felfedezést – szemüveggel, távcsővel vagy akár ezek nélkül – kíván:

Herédi Károly

Ezüstérem az előadó-művészeti világfesztiválon

1992 óta minden év november elején megrendezik Japánban, Sizuoka városában a Daido-gei Világbajnokságot, amelyre a világ minden pontjáról érkeznek előadóművészek, hogy tanúbizonyságot adjanak tudásukról. A rendezvényt abból a célból hozták létre, hogy népszerűsítsék a művészeteket és a kultúrát, valamint az egész világ számára ismertté tegyék Sizuoka városát.

Idén november 1-je és 4-e között tartották meg a Daido-gei Világbajnokságot, amelyen fellépett **Fehér Ádám** és **Kassai Benjámín** (a budapesti Fővárosi Nagycirkusz művészei) kínai rúdszámával. Ádám és Benjámín már a XII. Budapest Nemzetközi Cirkuszfesztiválon is nagy sikert aratott produkciójával: bronz-díjat nyertek. Most ezen az eseményen ezüstéremmel jutalmazták őket káprázatos előadásukért.

A 21 éves Kassai Benjámín és Fehér Ádám artistaművészek csillaga töretlenül ível felfelé. A méltán világhírű magyar artisztika ifjú reménységei egy osztályba jártak a Baross Imre Artista képző Intézetben, ahol hamar összebarátkoztak és 14 évesen, a szakosítás után együtt kezdték el tanulni

a számukra legszimpatikusabb zsáner, a kínai rúd rejtelmét.

Kassai kijelentette: Nagyon jól éreztük magunkat, eddig még egyikünk sem járt Japánban, ahol teljesen más a kultúra és a légkör, mint bárhol a világon. Nagyon szívélyes fogadtatásban volt részünk. Olaszországból, Amerikából és Oroszországból is érkeztek artista kollégák. Nagyrészt mindenki az utcán lép fel, valamint egy színházban. Ami még érdekes, az a zsűri: a város polgárai közül kiválasztanak harminc embert, akik között volt nyugdíjas rendőr és fogorvos is, így nem szakmabeli emberek pontoztak, ezért teljesen a közönségre volt bízva a döntés.

Fehér még hozzáfűzte: A kalapozó utcafesztiválon több előadó-művészeti ág képviselője is jelen volt, többek között artisták, bábosok és táncosok. Naponta három-négy fellépésünk volt. Nagyon izgalmas és egyben megindító volt, amikor reggel, másfél órával az előadásunk kezdete előtt megérkeztünk a helyszínre, épp állítottuk fel a rekvizitunket, és már ott volt a közönség. Aki elsőként érkezett, leült törökülésbe, mögöttük álltak, sokan pedig egy kis emelővel sétáltak, amit székek és létrának is használhattak, így mindenki láthatta a produkciókat. Óriási élmény volt, hogy türelmesen vártak másfél órát a tíz perces számunkra.

Nagyon profi artisták érkeztek a világ minden tájáról, de mégis azt éreztem, hogy mindenki egyenlő. Minden fellépő egyszerre lehet a legjobb tudása szerint akarta szórakoztatni a közönséget. A fesztivál lényege az volt, hogy mit szeret az utca embere.

Tökéletes időzítés

Újra hallható a híres orgona

Kilenc éven át tartó munka és összefogás eredményeként 2018. október 22-én, az intézményalapító Liszt Ferenc (1811–1886) születésnapján rendezett ünnepélyes koncerten újra felhangzott a magyar zenei élet egyik szimbóluma, a Zeneakadémia orgonája.

Világszerte úttörő teljesítményként értékelik az 1907-ben épült Voit-orgona rekonstrukcióját, amely 800 millió forintos állami támogatásból valósult meg: ez az első alkalom, hogy egy századfordulós elektromos traktúrájú orgona minden részletében korhűen újult meg. Az eredeti budapesti orgona korának kiemelkedő orgonaépítője, a Voit & Söhne cég karlsruhei műhelyében készült, majd együtt épült a Zeneakadémia Liszt Ferenc téri szecessziós épületével. A megújult legendás hangszer 4 manuális, 74 regiszteres, a sípok száma pedig 4472 (a homlokzatban 99 síp, 32 némasíp és 22 attrap látható). A felújítás nyomán az orgonában a hangzásvilágot érintetlenül hagyva jelennek meg a modern orgonaépítészet vívmányai is, például a hangszín-kombinációk kezelését megkönnyítő számítógépes rendszer.

Tűzvész Kaliforniában

Rendkívül nagy tragédiát tud okozni a tűz. Az Egyesült Államok déli részén – ahol most is meleg van – hatalmas kiterjedésű tűz pusztít, akkora, hogy az úrból is látható. A tűzvészben több mint 40 ember meghalt, egy 27 ezer lelket számláló település pedig – Paradise a neve – teljesen leégett.

Kalifornia történetének eddigi legpusztítóbb tűzvészében a hegyek öléseiben fekvő Paradise városban különös módon egyetlen tábla maradt meg, ha nem is épségben: a város bejáratánál lévő „Isten hozott Paradise-ban” felirat. A Kalifornia északi és déli részén egyaránt pusztító lángokat az óránkénti 50–65 kilométeres sebességgel, a kontinens belseje felől érkező széllesek szítják, de a szárazság is táplálja. Rengeteg tűzoltó igyekszik megküzdeni a tűzzel, de egyelőre mindhiába.

Az oszlopos szentek

A grúziai hegyek között 1944-ben egy alpinista különösen szép vidékén járt, ahol egy különleges gránitoszlop is áll. Ez arról nevezetes, hogy a tetején akkoriban egy romos házikót lehetett látni. Az alpinista kíváncsi volt a házra, ezért felmászott a kb. negyven méter magas oszlopra, amelynek tetején egy több száz éves kápolnát talált, benne egy emberi holttest maradványaival. Mint azután kiderítették, egykor egy olyan szerzetes élt odafenn, az oszlop tetején, aki a kora középkori oszlopos szentek gyakorlatát követve magányosan és imákkal töltötte a napjait, és csak olyankor jött le, amikor az élete tanulságait meg akarta osztani a többiekkel. Mivel a kápolna nehezen elérhető helyen volt, ekkor semmit nem tettek vele, csupán megőrizték. 1993-ban azonban megjelent ott egy 39 éves férfi, aki épp akkor tett szerzetesi fogadalmat. Ő nem kis nehézségek árán újjáépítette a kápolnát, majd maga is beleköltözött, és ettől kezdve ennek az oszlopnak a tetején éli az életét. Elsőként a több országban is kapható amerikai lap, a The Huffington Post közölt róla egy képes riportot, 2013-ban. Innen lehet tudni, hogy mit is jelent, ha valaki az oszlopos szentek életmódját követi.

Hogy került az egykor darusként dolgozó Maxime az oszlop tetejére?

Az interjú idején 59 éves Maxime Qavtaradze fiatalkorában darukezelő volt, aki szabadijében ivott és kábítószerral kereskedett. Egy időre börtönbe került, ám szabadulása után elhatározta, hogy megváltoztatja az életét. Döntése azonban nem egyszerűen a becsületesség felé vezette őt, hanem a végletes aszkézishez, vagyis egy olyan életformához, amelynek gyakorlója minden létező testi igénytől és örömtől távol tartja magát. Mivel a mélységtől nem félt,

A huszadik századi Oszlopos Maxime különleges hangulatú, ikonokkal díszített kápolnát rendezett be magának, negyven méter magasán, a gyönyörű grúziai hegyek között

ennek érdekében egy sziklaoszlopra költözött fel, és hamarosan egy megtérésre illetve megbérlésre alkalmas vallási helyszín középponti alakjává vált. Az egykori romos kápolnát újjáépítette, falait ikonokkal díszítette, és az épület alatt még egy kriptát is létrehozott, ahová szép, díszes fadobozban helyezte el elődje, a hatszáz évvel ezelőtti szerzetes csontjait. Idővel az egyik szerzetesrend egy kolostort is épített az oszlop szomszédságába, így Maxime mégsem tölti a napjait teljes egyedüllétben. Társai egy csigarendszer segítségével juttatnak fel a számára ételmet, ő maga pedig hetente egyszer-kétszer jön le hozzájuk, és ilyenkor együtt imádkozik a többiekkel. Életének értelmét azonban abban találta meg, hogy odafenn minél többször átélni: Isten közelségében lehet és érezheti annak jelenlétét. Ennek érzetét pedig azután igénylik átadni mindazoknak, akik valamilyen okból válságba kerültek, és most kapaszkodót keresnek ahhoz, hogy megtalálják a lelki egyensúlyukat. Sokaknak megnyugvást ad, hogy létezhet egy magasabbrendű erő, amelyhez közel juthatnak, ha minden egyebet kiiktatnak az életükből, és csak arra figyelnek, hogy ezt megkeressék.

Mióta szenvednek oszloposokon a szerzetesek?

Az oszlopos remeték hagyománya a szíriai Szent Simeontól ered, aki az ötödik században élt vezeklő életet egy oszlop tetején, az egyéb kényelmetlenségek mellett az időjárás viszontagságainak is kitéve magát. Ő egy 16 méter magas oszlopra költözött fel, amelyen azonban semmiféle fedél nem volt. A szír keresztények körében ettől kezdve hagyománnyá vált a szerzetesi aszkézisnek ez a formája, és külön névvel, a sztilita szóval illeték az ezt követő szerzeteseket. Simeon néven egyébként majd még két oszlopos szent is ismertté válik, de a legelső sztilitaként az ötödik századi Szent Simeont tartják számon. Ő egyébként Nikopoliszi tartomány Szisz nevű helységében született, és már fiatalon egy közeli monostor tagjává lett. Már itt igen szigorú aszkézisben élt: böjtjét csak vasárnap függesztette fel, tehát hetente csak egyszer evett normálisnak mondható módon. Emellett válogatott kínzásokkal büntette magát, nyilván olyan bűnökért is, amelyeket csak ő, illetve vallásának fanatikusa, megszállott képviselői minősített bűnöknek. Hiszen egy monostorban, ha akarta volna, akkor sem igen térhetett volna le a becsület útjairól. Előfordult, hogy két éven át is félig eltemetve töltötte a napjait a monostor kertjében. Bőre ezektől az önbüntetésektől annyira kisebesedett, hogy gyógyíthatatlanná vált, ezért borzalmas szagot árasztott maga körül. Végül a monostor vezetői szabályosan elkergették őt, mert attól féltek, hogy ezzel az állapotával mindenkit el fog rémisztetni az ennél egyszerűbb aszkézisektől. Simon ekkor a hegyek közé menekült, majd 410 nagyböjtje táján az Antiókiától délkeletre lévő Telnesinbe ment, ahol az ottani monostor melletti kunyhóban töltötte a 40 nagyböjti napot, étlen-szomjan. Miután ezt is túlélte, egy szom-

XVI. századi ikon Szent Simeonról

szédos hegy rejtekében keresett újabb menedéket. Lában ekkor nehéz bilincset is viselt, hogy már a pusztá helyváltoztatáskor is legyen milyen nehézséget legyőznie, ám ezt később egy püspök tanácsára elhagyta. Ekkorra azonban már sokan szentként tisztelték őt, és tanácsokat kértek tőle a saját gondjairól, főként a bűntudataik feloldására. Simeon ekkor gondolta úgy, hogy legjobb, ha valamilyen magasabb pontra költözik, hogy a köréje seregülő emberekkel csak akkor kelljen szót váltania, amikor ez nem zavarja őt a folyamatos imádkozásában és elmélkedésében. Azt találta ki, hogy ehhez egy oszlop lesz a leginkább megfelelő forma, ezért elkezdett ilyeneket építeni. Az első oszlop magassága 1,76 m volt, majd egyre magasabbakat épített, míg végül egy 16 méteres oszlopon ült egész nap. Ott imádkozott, ünnepnapokon pedig kitárt karral meghajlások ezreit végezte el. A többieket naponta kétszer tisztelte meg a prédikációival, délutánonként pedig vagy a magasból, vagy leereszkedve tanácsokat adott a tévelygőknek és a betegeknek is. Mivel mindenki számára érthetően és szelíden, kedvesen beszélt, a nép a szívébe fogadta és csodatevőként tekintett rá. Egy leírás szerint az akkor ismert világ minden tájáról özönlöttek hozzá az emberek, Galliától a Kaukázusig. Több uralkodó is felkereste őt: II. Theodóziusz császár pl. levélben kérte az imáit, Marcianus császár pedig álruhát öltött, úgy kereste fel. Hetven évéből harminchét esztendő volt le az oszlopon, és amikor meghalt, nagyon megsiratták az emberek. Alakját számos festmény őrzi, ahogyan a további oszlopos szentek életét is sokan megörökítették.

Kik voltak Simeon követői?

Az 5. század második felében sokan követték példáját: Szírián kívül Mezopotámiában, Palesztinában, Egyiptomban, Bizáncban, majd később Oroszországban jelentek meg sztiliták. Nyugaton nem talált követőkre ez az életforma.

Filmsztárok és zenészek

Híres filmsztárok gyakran játszanak el híres zenészeket. Sokak számára emlékezetes maradt Val Kilmer mint Jim Morrison az Oliver Stone által rendezett *The Doors* című filmben. Szintén sokan dicsérik Anton Corbijn *Control* című filmjét, ebben Sam Riley formázta meg Ian Curtist, a Joy Division frontemberét. Habár ő maga elégedetlen az alakításával, a nézők ezzel nem igazán egyeznek és sokak szerint Gary Oldman igenis nagyon jól hozta Sid Vicious punk legendát Alex Cox *Sid és Nancy* című filmjében. Említhetnénk akár Lou Diamond Phillipset, aki a *La Bamba* című filmmel vált híressé, amelyben a tragikusan elhunyt Ritchie Valentet formázta meg; Jamie Foxxot, aki Ray Charlesként nyújtott kiemelkedő alakítást; Jennifer Lopez, aki a fiatalon meggyilkolt Selena Quintanilla-Pérez játszotta el; Marion Cotillard-t, aki számos díjat kapott Edit Piaf megformálásáért; Angela Bassettet, aki mindent beleadott Tina Turner szerepébe és így tovább. Az életrajzi filmek általában megosztják a nézőket, de mindenképpen nagy kihívást jelentenek a színészeknek is. Ezúttal néhány olyan zenés életrajzi filmre térünk ki, amely az elmúlt több mint egy évtizedben készült.

Cash-t formázta meg, a szintén énekes partnerét, szerelmét, June Cartert pedig Reese Witherspoon játszotta el. 2015-ben egy másik country legendára, a fiatalon elhunyt Hank Williamsre irányult a figyelem, ekkor jelent meg az *I Saw the Light*, azaz *Láttam a fényt* című film, amelyben az énekest Tom Hiddlestone formázta meg. A brit színészt egyébként leginkább a *Thor* filmek Lokijaként ismerhetjük.

A rocker csajok

A Queen-film

Nemrég mutatták be a mozik a Bryan Singer rendezésében készült *Bohém rapszódia* című filmet, amely a legendás Queen brit rockegyüttes és frontembere, Freddie Mercury történetét meséli el. A film címe egyben egy Queen-sláger is, amely az 1975-ös *Night at the Opera* albumon jelent meg. A filmalkotás elkészítése nem alakult zökkenőmentesen. A forgatás Bryan Singer irányításával kezdődött el, a rendező viszont botrányba keveredett, decemberben nem jelent meg a forgatáson, ezért menesztették, és Dexter Fletcher rendezőt kérték fel a film befejezésére. Az Amerikai Filmrendezők Céhének szabályai szerint azonban a hivatalos stáblistán Bryan Singer maradt rendezőként feltüntetve. Freddie Mercury szerepében Rami Malekot láthatjuk, akinek ez nagy lehetőséget jelentett. Sokan dicsérik is a játékát. Rami Malek korábban egyebek közt az *Éjszaka a múzeumban* filmekben jelent meg, akárcsak az *Alkonyat* utolsó részében, de több tévésorozatotban is láthattuk, fontos szerepet kapott a *Házi háborúban* és főszereplője a *Mr. Robotnak*.

A country legenda

Több country legendáról is készültek már filmek. Sissy Spacek Loretta Lynnként jeleskedett, Joaquin Phoenix pedig 2005-ben nagyot alakított a *Walk the Line*, azaz *A nyughatatlan* című filmben, amelyben Johnny

A *The Runaways*, azaz *A rocker csajok* című film 2010-ben jelent meg, rendezője Floria Sigismondi. A *The Runaways* volt talán az első igazán sikeres, csak lányokból álló rockegyüttes az Amerikai Egyesült Államokban. 1975-ben alakult, amikor két tinédzserlány, Joan Jett ritmusgitáros és Sandy West dobos Kim Fowleyhoz, az ismert producerhez fordult. Kim látott bennük fantáziát és újabb tagokat toborzott. Cherie Currie lett az énekes, Lita Ford a szólógitáros, Jackie Fox pedig a basszusgitáros. A *The Runaways* tagjai alig 16 évesen adták ki első albumukat, híresek lettek, de néhány év múlva feloszlott az együttes. A későbbiekben Joan Jett és Lita Ford figyelemre méltó szólókarriert épített fel. A filmben egyébként két, az *Alkonyatból* is ismert színésznő is játszik, Joan Jettet Kristen Stewart alakítja, Cherie-t pedig Dakota Fanning.

Összeállította: L. M.

Esti Kornél a Kosztolányiban

A szabadkai Kosztolányi Dezső Színház nemrég többnapos rendezvénysorozat keretében ünnepelte meg 24. születésnapját, amely során a közönségének zenei és színházi élményben lehetett része. A születési program keretében az Újvidéki Színház vendégszerepelt a Fekete című előadással, fellépett a szabadkai Neuroleptic Trio, az ankarai Hayvanlar Alemi, valamint a magyarországi Esti Kornél. Az Esti Kornélt mezőtúri fiatalok alapították 2006-ban, manapság pedig a legjelentősebb magyarországi fesztiválokon lép fel. Az együttes Kosztolányi Dezsőtől kölcsönözte a nevét, így nagyon is stílusos, hogy pont ez a zenekar lépett fel a Kosztolányiban. A tagok számára újdonság volt, hogy Vajdaságban egy színházban zenéljenek, a nézők azonban bátorították őket, és vastappsal fejezték ki a szeretetüket. Az együttesnek most november elején jelent meg *Eltűnt idő* címmel az ötödik nagylemeze. Erről is játszottak dalokat (Vihar, Összetörve, Lélegezz mélyen), de egyebek közt a *Ne félj*, a *Nem kár*, az *Éjszaka van*, az *Ez itt az ország*, a *Veled együtt minden*, a *Nevetve*, a *Ti a rosszak*, mi a jók slágerek is elhangoztak. Az együttest Bodor Áron, Horváth Kristóf, Lázár Ágoston, Lázár Domokos, Pályi Ádám és Veres Imre alkotják.

Felhajtás helyett főhajtás

Nemrég az Amerikai Filmintézet fesztiválján bemutatták a Sandra Bullock főszereplésével készült *Bird Box*, azaz *Madarak a dobozban* című filmet. Ezúttal a vörös szőnyeges felvonulás elmaradt, tekintettel a kaliforniai tűzvész áldozataira. A katasztrófa az egész világot megrázta, a filmkészítők pedig úgy döntöttek, hogy mindenféle felhajtás nélkül tartják meg a vetítést, és így fejezik ki együttérzésüket az áldozatok, a hozzátartozók, a mentésben résztvevők és minden érintett iránt. A *Madarak a dobozban* című filmet Josh Malerman regénye nyomán Susanne Bier rendezte. Egy kétgyermekes nőről szól, egy olyan valóságban, amelyben egy különös erő, kór pusztít. Csakis úgy lehet túlélni, ha nem néznek szembe az „erővel”, így a nő és családja szembekötve kénytelen boldogulni. A filmben egyebek közt John Malkovich és Machine Gun Kelly is játszik. A *Madarak a dobozban* filmen kívül a *The Ballad of Buster Scruggs* és az *Instant család* bemutatóinak vörös szőnyeges eseményei is elmaradtak.

Elhunyt Stan Lee

Kilencvenöt éves korában elhunyt Stan Lee, a legismertebb Marvel-hősök atyja, aki minden Marvel-filmben szerepelt. Stan Lee 1922. december 28-án született New Yorkban. Számtalan legendás képregény és rajzfilm alkotójaként vált világhírűvé. 1961-ben Jack Kirbyvel megalkották a Fantasztikus Négyes első vázlatait, később az ő nevéhez fűződtek a Pókember, az X-Men, a Vasember, a Hulk, a Fekete Párduc és a Bosszúállók csoport figurái és látványvilága is. Lee zsenialitása abban is rejlik, hogy a korábban tökéletesnek ábrázolt szuperhősöket emberibbé tette, akik hibáznak, önmagukkal vívódnak és fejlődnek a kalandjaik során. Rengeteg új történetet vezetett be a képregényvilágba, pályája során megalapozta a mai Marvel Univerzumot.

Jövőre Toy Story

A készítők évről évre halogatták a Toy Story 4 megjelenését. A korábbi tervek szerint 2017-ben került volna a mozikba a film, amelyben nagyobb szerepet szántak Bo Peepnek, nemrég viszont a készítők előrukkoltak a tervezett bemutató dátumával és az első beharangozókkal is. Az előzetes szerint úgy tűnik, hogy teljesen más irányt vesz a történet, ugyanis a megszokott csapathoz újabb karakter csatlakozik, aki ráadásul a többiekkel eltérően nem egyértelműen játékszer. Josh Cooley rendező szerint a Toy Story világa arra az ötletre épült, hogy mindennek célja van: a játék célja az, hogy mindig kéznél legyen a gazdája számára, de egészen más a helyzet az ún. összetákoljt játékokkal. A hivatalos bemutatóra jövő év június 21-én kerül sor.

Jelige: „Lilla”

Kedves Bizi!

Kérlek, adjál tanácsot, mert teljesen meg vagyok zavarodva! Nyolcadikos lány vagyok, és szerelmes vagyok egy fiúba. Úgy látom és érzem, hogy a szerelem kölcsönös, de sajnos a fiú nem akarja hangosan kimondani, hogy szeret engem. A barátainak azt mondogatja, hogy unalmas vagyok, de amikor velem van egy társaságban, nem úgy viselkedik. Azt mondta, hogy még nem akar járni senkivel se, mert szabad akar lenni. A barátnőim szerint csak kihasznál. Volt, hogy próbára tettem, és találkáztam egy másik fiúval, erre ő is elkezdett járni egy csajjal. Amikor egy társaságban vagyunk, újabban állandóan piszkál a fiú miatt, akivel találkán voltam. És megállapítja, hogy hiába, mert mégis őt szeretem. Én persze ilyenkor lehülyézem! Kérlek, segíts, hogyan hódítsam vissza, hogy újra az enyém legyek!

Válasz:

Kedves Lilla! Jó lenne, ha újra és őszintén átgondolnád a fiúval kapcsolatosan az érzelmeidet és a dolgaiddat. Elsősorban tisztázd le, hogy mit is érzel iránta igazából, vonzalmat, szerelmet, vagy ténylegesen nem tetszik már, mert igencsak ellentmondásosan viselkedsz vele kapcsolatosan. Amikor piszkál, letagadod, mit érzel iránta. Jó lenne, és jót tenne mindkettőtöknek, ha megszerveznél egy négy szemközi bizalmas beszélgetést, amikor kettesben, zavartalanul, barátok és barátnők jelenléte nélkül megbeszelnétek az ügyeiteket. Azt, hogy ki mit szeretne, mit érez, hogyan látja a jövőbeni viszonyokat, mi az, ami nyomaszt és megbánt, amikor piszkálgat stb. Biztos vagyok abban, hogy ha ez a beszélgetés lezajlik, mindent tisztábban fogsz látni, és el tudod dönteni, hogy érdemes-e folytatni vele a „húzd meg, ereszd meg” játékot, vagy pontot teszel erre a történetre és továbblépsz.

Jelige: „Blacki”

Kedves Bizalmas sorok!

Jelentkezem, mert úgy érzem, összecsapódnak felettem a gondok hullámai. Én 13 éves vagyok, és nagyon tetszik egy fiú. Tudom, hogy ez nem is olyan különleges dolog. A gondom az, hogy nem tudom, hogy viselkedjek vele szemben. A nyáron, olyan flörtösség volt köztünk, mert amikor találkoztunk az utcán vagy együtt voltunk a tábor ideje alatt, volt, hogy kacsingatott rám. Mióta elkezdődött az iskola, kevesebbet találkozunk, csak hébe-hóba, mert ellenkező váltásban vagyunk. Valójában azt nem tudom, hogy a kacsingatások mit is jelentettek nála. Barátságról van-e szó, vagy valami többet is akart tőlem? Az is gondot jelent, hogy a volt fiúnak a legjobb barátjáról van szó. Nem tudom, ez akadályt jelent-e? Kérlek, segíts, mert nem tudom, hogyan tovább!

Válasz:

Jó lenne, ha létezne „tisztánlító varázsszemüveg”, amivel az ember tisztázhatná az élet dolgait, mint a mesében. Mivel nem létezik ilyen, át kell gondolni a fiúval kapcsolatosan a dolgaiddat. Pl. azt, hogy a kacsingatás már múlt idő-e, vagy most is létező jelenség. Mert rákacsintani valakire jelenthet flörtöt is, de viccelődést is. Ha már nem kacsingat, akkor kevés esélyed van. Viszont ha ez még mindig folytatódik, akkor gondolkodhatsz a továbbiakról. Hogy van-e igazából köztetek valami több is mint vonzalom, vagyis hogy van-e szimpátia, csak a továbbiakban derülhet ki. Pl. ha a tekintetével követ, ez jelenti azt hogy érdeklődik irántad. De jó lenne, ha megvárnád, hogy ő tegye meg a következő lépést. Időközben dobd be a barátnőidet megfigyelőnek és közvetítőnek, és rajtuk keresztül próbáld meg megtudni, hogy valójában hogyan vélekedik rólad a fiú. Ha jó a véleménye, akkor érdemes

elbeszélgetni vele a volt fiúdról, és megkérdezheted tőle azt is, hogy ez a tény, hogy találkoztál egy másik fiúval, zavarja-e őt és a köztetek lévő kapcsolatot, bármilyen is az. Ha mégsem jönne össze a dolog a fiúval, ha nem lesz folytatás, ne búsulj sokáig! Jusson eszedbe, hogy számodra még csak most kezdődik az igazi szerelmek nagy korszaka.

Jelige: „S.S.”

Kedves Bizalmas sorok!

Számodra igen fontos dologgal fordulok hozzád tanácsért! A gondom a barátnőm, aki rossz társaságba keveredett az iskolában. Igazi huligánokhoz csatlakozott. Amióta velük van, lépten-nyomon megbánt, csúnyákat mond, durva és kegyetlen. Mindent megtesz, hogy szándékosan megbántson. Rajta kívül nincs másik barátnőm, és nagyon egyedül érzem magam! Mit tegyek, hogy a barátnőm újra a régi legyen, és ne legyek egyedül?

Válasz:

Bármilyen nehéz is, minél előbb abba kell hagynod ezt a számodra igencsak fájdalmas barátságot! Tudnod kell, hogy akaratunktól függetlenül minden és mindenki változik. Te is megváltoztál, de a barátnőd még jobban. Nagyon is természetes dolog, hogy serdülőkorban bővíteni szeretnénk az ismeretségi körünket, hogy új emberekkel, új tapasztalatokkal gazdagodjunk. A barátnőd igencsak előrerohant mindenben. Sajnos, neki már te nem vagy elegendő. Nem elég neki, hogy csak veled barátkozzon, ezért csatlakozott az új társasághoz. Mivel a serdülőkorúak keresik önmagukat, és emellett még a szabályok határait is sokszor feszegetik, ő az eddigivel merőben ellentétes viselkedésű társasághoz csatlakozott, más szeretne lenni, meg szeretné botránkoztatni a környezetét, így szeretné magára vonni a figyelmet, ilyen módon érzi magát nagynak – veletek, „gyerekekkel” szemben. Te, mert úgy érzed, hogy elveszítetted a barátnődet, még feketébbnek látod az új társaságát. Ha igazából annyira aggódsz érte, akkor hívd el egy süteményre, teára vagy kólára, beszélgetsetek arról is, hogy hiányzik a társasága, s nem szeretnéd megszakítani a barátságotokat. A nyílt és őszinte beszélgetés nem egyszer segített már hasonló helyzetekben, de megtörténhet, hogy mindenek ellenére sem változik meg a viszonya irántad. Ha így állnak a dolgok, nincs más, mint hogy véglegesen pontot tegyél erre a barátságra. Bárhogyan is sülnék el a dolgok, fontos, hogy bővítsd a baráti társaságodat. Itt az idő, hogy új barátnő, új barátnők, új társaság után nézzél. Biztos vagyok benne, hogy a közvetlen közeledben, az osztályodban találsz még egy-két lányt, aki szívesen beszélgetne és barátkozna veled. Velük töltsd inkább az idődet. A barátnődet meg hagyjad, hogy járja a maga útját.

**Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com**

Befolyásol mások véleménye?

1. Gyakran teszek olyat, ami eltér a szűkebb közösségemben uralkodó általános magatartástól, de ennek jó oka van, és én nagyon is tisztában vagyok ezzel az okkal.

-
- A photograph of a young man and woman. The man, on the right, is wearing a light blue button-down shirt and is smiling broadly while whispering into the woman's ear. His hand is cupped around his mouth. The woman, on the left, has long brown hair and is wearing a grey top. She is also smiling widely, showing her teeth. The background is plain white.

4 vagy több pont:

4-nél kevesebb pont:

Talán nem akarsz igazán szembenézni a problémákkal, gyakran sodródsz, halogatsz a komoly döntéseket. Igyekezz tisztába kerülni önmagaddal!

Óbecsei születésű írónőnk nevét és művének címét rejtettük el.

Ezeket kell megtalálnotok.

[illegible]

Mit jelentenek az anyajegyek?

A kínai asztrológia szerint a kis, sötét pötty elhelyezkedése sokat elárul viselőjéről. Neked is van anyajegyed vagy szépségfoltod? A kínai asztrológia szerint a kis pigmentfoltok elhelyezkedése kiválóan tükrözi azt, milyen a személyiségünk, a gondolkodásunk, de még az egészségünk vagy a jövőnk is. Ezzel a tudással felfegyverkezve a sikerre koncentrálhatunk.

Simon Wong író három évtizede tanulmányozza a kínai asztrológiát, és azt állítja, a szépségfolt-analízist a kínaiak még az orvoslásban is alkalmazták. A kínai asztrológusok úgy tartják, a testen történő külső változások okai érzelmi vagy fiziológiai változások az ember életében, a szépségfoltok pedig az „energiacsatornákra” mutatnak rá. A serdülőkori éve alatt több ilyen kis pigmenthalmaz is keletkezik, negyven éves kor felett pedig már el is tűnhetnek. Wong alábbi listája segít megérteni, hogy mit is jelent egy-egy szépségfolt.

Homlok: Ha a közepén van, nem kommunikálsz jól a feletted álló személyekkel, például szüleiddel vagy tanáraidal. Ha oldalt van a folt, az a koncentrációs képességre és nagy energiára utal. **Szemöldök:** Ha alatta van a folt, szuper egészségre utal. Ha nem látszik rendesen, elrejtett kincshez hasonlóan még fontosabb és különlegesebb. Ha a szemöldök fölött van, az stabil anyagi helyzetre utal – ilyen van például Angelina Jolie-nak is.

Szemhéj: A szemhéjon a családdal való összhang hiányát jelenti, és a pénz hanyag kezelésére, annak elvesztésére utal. Az úgynevezett síró szépségfoltok a szemhéj alatt arra utalnak, hogy túlságosan is érzelmes vagy.

Arc: Magányra utal. Ha közel helyezkedik el a mosolygásnál látható ráncokhoz, mint például Marilyn Monroe-nál, vagy Michael Schumacher-nél, az balesetekre utalhat.

Fül: A kínaiaknál a fül összefügg a személyiséggel, tehát ha azon van szépségfolt, az jó személyiségre, népszerűsége utal. A fülben hosszú éle-

tet jelent, a fülkagylón kívülről pedig az intelligenciát szimbolizálja. Ha mindkét füleden van, befolyásos leszel, és kellemes életed lesz.

Orr: Vigyázni kell, ha az orr hegyén van szépségfolt: bajok lehetnek a kapcsolataiddal. Ha az orrod hídján van, valamilyen problémát jelenthet. Egyben azt is jelenti, hogy keményen dolgozol.

Áll: Itt a szépségfolt a kitartásra, határozottságra és konokságra utal. Sikerhez, de bajokhoz is vezethet, csak attól függ, hogyan élsz ezekkel a tulajdonságokkal. A változás, utazás iránti vágyat is szimbolizálja.

Ajkak: A szád sarkában azt jelenti, hogy tudod élvezni a jó dolgokat az életben, és nagylelkű vagy. Az alsó ajkakra arra utal, hogy sikeres gyerekeid lesznek.

Nyak: A fej és a test között áramlik az energia. Ha itt van folt, az akadályozza az áramlást, és csalódottságra utalhat. A nyak közepén elhelyezkedve vad személyiségre utal.

Kéz: A könyök alatt könyörületességre utalnak, váll és a könyök között pedig arra, hogy könnyen jutsz pénzhez.

Has: Minél közelebb van a folt a has közepéhez, annál kedvezőbb lesz a sorsod.

Kéz: Itt arra utal, hogy tehetséges vagy, és sok pénzt vihetsz a hához.

Hát: Terhet cipelsz, keményen dolgozol, ami esélyes, hogy sikert hoz, csak kicsit tovább tart megszerezni.

DIVAT

Újra divatos a törpesarok

Nyakunkon az őszi napok, a papucsot, szandált zárt cipők, bokacsizmák váltják fel. Idén a hagyományos fazonok és a bakancsok mellett visszatért a divatba a törpesarok, amit ti csak hírből ismertek.

A törpesarkú cipők már a 60-as években is rendkívül stílusosnak számítottak, de a 80-as évek környékén is rengetegen hordtak hasonlót. Most ismét feltűntek a

színen, főleg bokacsizma formájában, és átvették a vezető szerepet. Hatalmas előnyük, hogy nemcsak csinosak, nőiesek és elegánsak tudnak lenni, hanem valóban kényelmesek is, és akár egész napos strapa után sem fájdul meg a lábunk. Sarkuk mérete általában 3–5 centi.

A divat jó ismerői azt mondják, hogy az évek óta népszerű chelsea-fazon jól mutat törpesarokkal

Nem törpesarkú, de fazonja és színe miatt különösen jó választás ez az őszi lábbeli

A LÁBBELIRŐL IS VISELJÜNK GONDOT! Hasznos trükkök

A házi praktikákat nemcsak a szépségápolásban érdemes bevetni, hanem a ruháid és a lábbelijeid esetében is. Néhány sokszor felbukkanó gondra ugyanis olyan egyszerű megoldás létezik, ami nem is jutna eszedbe. Könnyedén orvosolhatod a legvarróbb problémákat pár olyan módszerrel, melyekhez nagyjából tényleg csak a lakásban fellelhető dolgokra van szükséged. Ha például besárgult, koszos lett a tornacipőd gumiból készült része, csak fogj egy acetonos körömlakklemosót, és vatta segítségével dörzsöld át vele alaposan. Kipróbáltuk, és tényleg hófehérré varázsolja.

Pofonegyszerű dolgok, amiket nehéz megmagyarázni

Egy meg egy az kettő, a jobb és a bal egyértelmű, a bicikli működésénél pedig nincs egyszerűbb. De valóban így van?

1. Az „1+1=2” bizonyítása 300 oldalas

Az „egy meg egy” alighanem a legelső szám-tani törvénytársítás, amivel találkozhat. Az összeadás és a kivonás a létező legegyszerűbb művelet, hiszen, ha egy almád volt, és valakitől kapsz még egyet, akkor már kettő lesz. Amikor pedig az illető visszaveszi, megmarad egy. A számok nyelvén azonban korántsem ennyire magától értetődő ugyanez, mivel az „1+1=2” tételt több mint 300 oldalas leírással sikerült csak bebizonyítani, ráadásul a XX. században. Ha nem hiszed, nézz utána! A kulcsszavak: Bertrand Russell, Principia Mathematica.

2. A „the” névelő használata az angolban

Akármilyen szinten vagy angolból, egészen biztos, hogy a „the” szóval találkozol a leggyakrabban. Mégis ez az, aminek a használatát a legnehezebb elmagyarázni a más anyanyelvűeknek. Vajon miért mondják az angolok, hogy „szeretem a balettet”, de ha például a kábel-tévéről van szó, akkor az elé már nem szokás névelőt tenni? Nos, ezen még a nyelvészek is vitatkoznak, ám jó hír, hogy egy idő után ösztönösen tudni fogod, hogyan helyes.

3. A bicikli működése

A kerékpár immáron több mint száz éve az ember hú társa az utakon és a sportban. Ám a szakértők tulajdonképpen már a bicikli fel-találása óta vitatkoznak a pontos működési mechanizmuson. Hiába írunk 2018-at, eddig még egyetlen elméletet sem bizonyítottak. Főleg a bringának az egyensúllyal való kapcsolata rejtélyes.

4. Milyen hosszú a cérna?

Ha valaki a kezébe nyom egy darab cért, és megkérdezi, milyen hosszú, talán azt hiszed, a válaszhoz elegendő a pontos szemmérték vagy egy vonalzó. Ám mi van akkor, ha az ille-

tő pontosan akarná tudni a hosszúságot? Nos, Alan Davies humorista a BBC műsorában fel-tette a kérdést néhány tudósnak. Mint kiderült, a válasz attól függ, ki mondja. A matematiku-sok szerint elméletileg minden cérna végtelen hosszúságú, míg a fizikusok úgy vélik: lehe-tetlen a mérés, hiszen a szubatomi részecskék egyszerre akár két helyen is lehetnek a szálon belül.

5. Az ásítás titka

Az ásítás az egyik leginkább magától értetődő, mégis legalaposabban tanulmányozott em-beri viselkedés. A legfrissebb kutatás szerint a célja nem más, mint az agy hőmérsékletének optimalizálása – pontosabban szükség esetén a hűtés –, ám ez is csupán feltételezés. Sőt, azt sem tudja senki, miért „fertőző” a jelenség. Fogadjunk, már e bekezdés címének láttán is kísértést éreztl, hogy jó nagyot ásis!

6. Jobbra vagy balra?

Mielőtt kinevetné a nővéredet vagy a ba-rátnődet, amiért a másfajta térérzékelése miatt olykor nyomtatékosan rá kell szólni, hogy „nem arra, másik balra!”, jusson eszedbe: ezek a fo-galmak relatívak. Mégis, hogyan magyaráznád el őket valakinek, aki nincs tisztában a kon-cepcióval? És mihez képest van a jobbra meg a balra? Ha veled szemben áll egy csoportkép, s meg kell mondanod, merre szerepel rajta egy bizonyos személy, akkor a fotó tájolását nézed, vagy a saját testedét? Nyugodtan filozofálj még egy sort ezen a kérdésen, Kant is megtette...

A kinőtt pulcsik új élete

Mindnyájunknak van egy kedvenc kötött pulcsija, amely a legnagyobb hidegben sosem hagy cserben: meleg, puha és mindenhez passzol. Ezért felvesszük újra és újra. Óhatatlan, hogy egy idő után aztán elkezd nyúlni, fakulni, bolyhosodni, nekünk pedig a szívünk szakad meg, hogy meg kell válnunk tőle. Vagy mégsem? Mit szólnál, ha a kiselejtezés helyett inkább átalakítanád? Így új életre kelhet, és talán még évekig szolgálhat. De mit lehet készíteni kötött pulóverból? Íme az öt legjobb kreatív ötlet:

Igazán egyedi karkötő

Ehhez szükséged lesz egy-egy fa vagy mű-anyag karperecalapra – ezeket kreatív boltban be tudod szerezni. Ezután vágj le a pulcsid ujjá-ból egy akkora darabot, amely befedi az alapot, és tekerd rá! Rögzítheted varrással, ragasztás-sal, de ha még kreatívabb kiegészítőre vágysz, egy különleges gombbal is összefoghatod a kötött anyagot.

Pihe-puha takaró

Elég kézenfekvő megoldás takarót varrni az elnyűtt pulóverekből, hiszen garantáltan meleg és puha darabot készíthetsz belőlük. Játshatsz a formákkal (négyzet vagy háromszög alakú anyagdarabok), a mintákkal és színekkel. Egy biztos: ilyen takarója senki másnak nem lesz a világon.

Pohárfogó

Szereted a forró teát vagy kakaót? Hogy meg ne süsse a kezéd a pohár, készíts rá egy egyszerű, de nagyon dekoratív pohárfogót! A többiek biztos irigykedve nézik a legújabb szerzeményed.

Divatos sál a ködös reggelekre

Sálból sosem elég! A kedvenc pulcsidból egész könnyen készíthetsz egy újabb darabot a gyűjteményedbe, ami azért is szuper megoldás, mert ezzel az anyag nagy részét felhasználhatod. Így nem számít, ha kinyúlt a pulcsid, hiszen az épen maradt részből még így is készülhet egy meleg nyakbavaló.

Dekoratív díszpárnahuzat

A díszpárnákkal ugyanaz a baj, mint a kedvenc ruhákkal: egy idő után formátlan-ná válnak, kifakulnak. Ideje, hogy felújítsd őket! A pulóvered kötött anyagából készült huzat amellet, hogy mutatós, igazi téli hangulatot kölcsönöz a szobádnak.

Továbbra is a keresztények vannak a legtöbb a világon: a Föld népességének mintegy 31,5 százaléka, 2,2 milliárd ember keresztény.

A keresztények fele római katolikus, 37 százalékuk protestáns, 12 százalékuk pedig az ortodox felekezet tagja. A keresztények eloszlása a

Hindu...

keresztény...

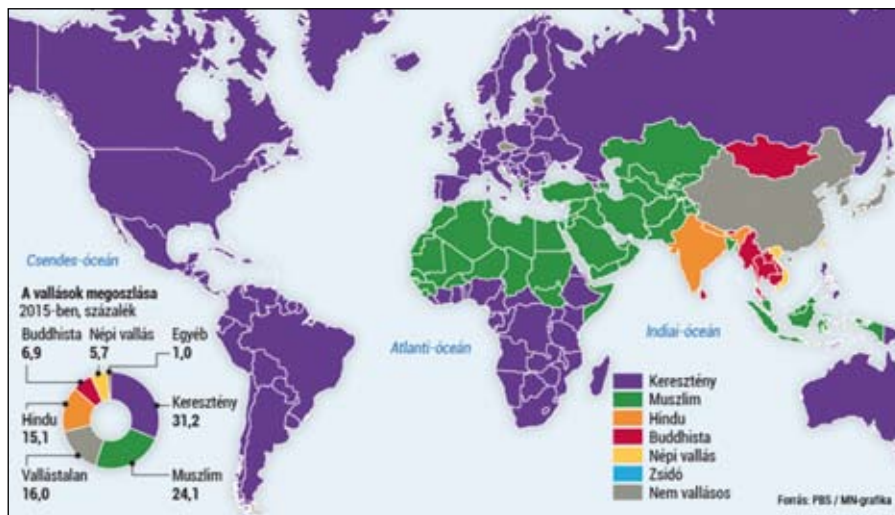

és muszlim ima

világon egyenletes, minden régióban megtalálhatók. A keresztény vallásúak legnagyobb része (26 százalék) Európában él, ezt követi Dél-Amerika és a Karib-szigetek (24 százalék), majd Dél-Afrika (24%). A második legnépesebb vallás a világon az iszlám: 1,6 milliárdan követik, ez a Föld népességének 23 százaléka.

Az iszlám két fő ágából a szunniták vannak többen, ide tartozik a muszlimok 87–89%-a. Nem meglepő módon a legtöbb iszlám vallású ember Ázsiában és Óceániában él (62%), ezt

A Föld népességének 31,5 százaléka keresztény

Vallástérkép. Az országok legnagyobb vallási felekezetei 2015-ben

követi a Közel-Kelet és Észak-Afrika 20 százalékkal. Európában (nemrég még 3%, de számuk rohamosan nő a migránsok érkezésével), Észak-Amerikában (kevesebb mint 1%), Dél-Amerikában és a Karib-szigeteken (kevesebb mint 1%) elenyésző a számuk.

A világ népességének 15 százaléka, vagyis 1 milliárd ember hindu, a vallás eloszlása rendkívül egyenletlen: Ázsiában és Óceániában él a hinduk 99 százaléka. A világ hindu hívőinek 94 százaléka egyetlen ország, India lakosa. A hinduknál többen, a muszlimoknál kevesebben vannak a felekezeten kívüliek, számuk 1,1 milliárd. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy a Föld népességének 16 százaléka ateista, ebbe a kategóriába tartoznak olyanok is, akik hisznek valamiben. Például a francia felekezeten kívüliek 30 százaléka, az amerikaiaknak pedig 68 százaléka hisz istenben vagy valamilyen természetfeletti erőben. Hat olyan ország van a világon, ahol a felekezeten kívüli emberek vannak többségben: a Cseh Köztársaság (76%), Észak-Korea (71%), Észtország (60%), Japán (57%), Hongkong (56%) és Kína (52%). Az utóbbi fél évben a szokásosnál is többet hallhattatok az iszlám vallásúakról, akik migránsként, bevándorlóként érkeznek nagy tömegekben Európába. Már csak emiatt is érdemes utánanézni, milyen vallásúak ezek az emberek. Napjainkban Magyarország lakosságának túlnyomó része két csoportba sorolható: 8 milliós lélekszámmal a

többség (81%) keresztény, 18,6%, azaz 1,8 millió ember pedig felekezeten kívülinek vallja magát. A többi valláshoz (iszlám, hindu, zsidó, népi vallások, egyéb) a népesség kevesebb mint 1-1%-a tartozik. Kimutatásunk nincs, de hasonló lehet a helyzet a vajdasági magyarok körében is. Vita tárgya, hogy milyen vallást, vallásokat gyakoroltak a honfoglaló magyarok. Elterjedt a vélemény, hogy őseink kapcsolatban álltak a muszlimokkal, a kereszténységgel pedig inkább a Kárpát-medencében találkoztak. Árpád-házi királyaink különleges jogokat biztosítottak muszlim kereskedőknek, pénzváltóknak és katonáknak. A keresztény Európa ezt gyanakodva figyelte. A magyarok a keresztény hitre való áttérítésük után is kapcsolatba kerültek keletről érkező népekkel, ezáltal az iszlámmal. Leginkább a török világ idején árasztotta el ez a vallás a Kárpát-medencét, ez az időszak másfél évszázadig tartott.

Miben hittek a honfoglaló magyarok?

A honfoglalás kora, tehát a kereszténység felvétele előtti időkben őseink vallása jelenlegi tudásunk szerint valószínűleg a **sámánizmus** és a **tengrizmus** néven ismert jelenségekkel kapcsolatba hozható vallás-sajátos változata volt. A „magyar ősvallásról” és mitológiáról számos feltételezés létezik, egységes magyarázata nincs. Feltételezések szerint az ősmagyar vallás szerkezetében a kereszténységhez hasonlított, de tartalmában eltért tőle. A legvalószínűbbnek az tűnik, hogy a magyarok ősvallása a sámánizmus volt.

Mi a különbség a muszlim és a muzulmán között? Melyik a helyes?

Az iszlám.com honlap szerint az iszlám szó az Istennek való önkéntes odaadást, törvényeinek való engedelmisséget jelent. Aki ezt megteszi, az a muszlim (arab szó). (A muzulmán nem helyes kifejezés, perzsa hatásokat visel magán. A szó arabul kettő muszlim férfit jelent.) A legszabatosabb a muszlim szó használata.

Érdekességek a világ nyelveiről

1. Napjainkban szerte a világon kb. 6500 nyelvet beszélnek, ebből 2000 kihalóban van (kihalóban lévő az a nyelv, melyet kevesebb mint 1000 ember beszél).
2. Feltételezések szerint kéthetente hal ki egy nyelv a Földön.
3. A legtöbb hivatalos nyelv Indiában van, a számuk 17. A hivatalos nyelvek számát tekintve a második ország a Dél-afrikai Köztársaság, ott 11-et tartanak nyilván.
4. A legtöbb fajta nyelv és nyelvi dialektus Pápua Új-Guineában található, több mint 700 féle. Ezért a helyi alkotmányban nincs olyan fogalom, hogy hivatalos nyelv. Az ügyiratokat angol és pidzsín nyelven készítik.
5. A Földön a legtöbbek által beszélt nyelv a kínai nyelv mandarin dialektusa – 885 millióan használják. A második a spanyol nyelv – 332 millióan beszélik. Az angol nyelv pedig, melyet a nemzetközi kommunikáció nyelveként tartanak számon, a harmadik helyet foglalja el 322 millió beszélővel.
6. Kutatók úgy tartják, hogy a Föld lakosságának legalább a fele még egy nyelvet, vagy annál is többet beszél.
7. A világ népeinek ábécéi többségükben föníciai gyökerekkel bírnak. A föníciai ábécét i. e. a 2. évezredben alkották meg.
8. A legtöbb betű a kambodzsai khmer ábécében található, pontosan 72. Legkevesebb betűt a Pápua Új-Guineához tartozó Bougainville szigeteken élő bennszülöttek használják, csupán 12-t.
9. A sedang nyelvben, melyet Laosz keleti részén és Vietnam középső részén beszélnek, 50 magánhangzó van.
10. Az abház nyelvben csak 2 magánhangzó van, és 60 mássalhangzó.
11. A vietnami nyelvben az „én” személyes névmásnak 8 különböző jelentése van. Használatuk a nyelvhasználó nemétől és társadalmi hovatartozásától függ.
12. Anglia hivatalos nyelve 600 évig a francia volt.

KVÍZ

Mely országban található?

Sepsiszentgyörgy, Csíkszereda, Nagyvárad
Beregszász, Munkács, Ungvár
Kassa, Dunaszerda, Nyitra
Dobronak, Lendva, Pince
Kopács, Kórógy, Szentlászló

SZÓLÁSMAGYARÁZAT

Amint fújják, úgy táncol

Ezzel a szólással olyan embert szoktunk jellemezni, akiben nincs semmi önállóság, bábként viselkedik, kiszolgál másokat. A szólás más nyelvekben is megvan. Eredetét a német szállóige-kutatás Aiszóposz (Ezópus) fuvalázó halászáának történetére vezeti vissza.

A halász hiába próbálja sípszóval magához csalogatni a halakat, amikor azonban hálához folyamodik, sikerrel jár a halászat. Ekkor így szól a partra húzott hálóban ficáncoló halakhoz: „Gonosz állatok, mikor sípoltam nektek, nem akartatok táncolni, most meg, hogy abbahagytam, bezzeg táncoltok.” Nyilván ebből a meséből alakult ki, és már az ókorban is elterjedt a Sípoltunk néktek, és nem táncoltatok szállóige, amely a Bibliába is bekerült, és számos nyelvben éppen a Biblia közvetítésével honosodott meg.

Találós kérdések

Hat lába van, mégis megbotlik.

Mi az?

Sárga, fémből van, és nem tudod átdobni a kerítésen.

Mi az?

Csíkos és indexel.

Mi az?

Piros, és nagy a vastartalma.

Mi az?

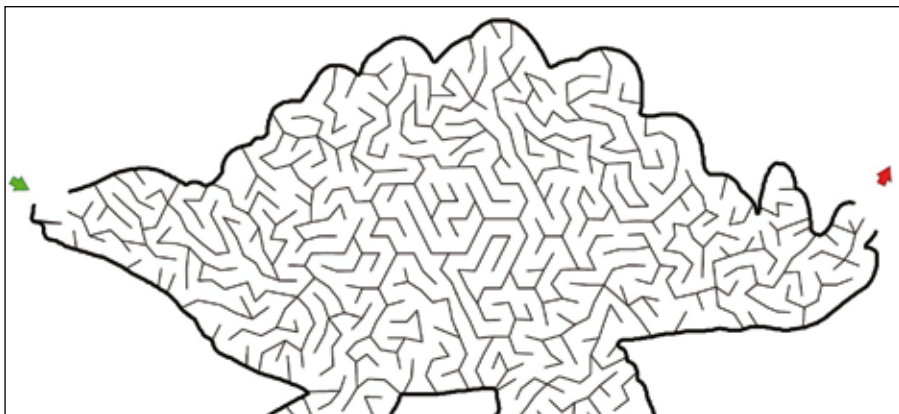
Se oldala, se fenéke, mégis megáll a víz benne.

Mi az?

Egy kis matek

Négy túrázó a sötétben szeretne átkelni a szakadékon, de csak egy lámpájuk van. A függőhídon egyszerre két ember tud menni. Milyen sorrendben menjenek át, ha a túrázóknak 1, 2, 3 és 4 percre van szükségük az átkeléshez, és a leggyorsabban akarják leküzdeni az akadályt.

Mely országban található? – Románia
(magyar vonatkozásban: Erdély, Partium, Székelyföld), Ukrajna (Kárpátalja), Szlovákia (Felvidék), Szlovénia, Horvátország.
Találós kérdések – Lovasrendőr, kom-bájn, Aquafresh és megelőzői a fogszuvasodást, traktor, felhő.
Egy kis matek – 1, 2 két perc alatt megteszi a távozt, 1 visszazamegy, 3, 4 négy perc alatt, 2 visszazamegy, 1, 2 két perc alatt ismét áter. Összesen 11 perc az átkelés.)

A zöld nyíl mutatja, hol indulhatsz el ebben a dinoszaurusz formájú labirintusban.
A piros nyíl felé kell keresni a kiutat.

Ha ló nincs

- A rajztanár csodálkozva kérdi Gizikétől:
- Hogyan lehet, hogy ilyen jól lerajzoltad a szamarat, amikor kettesed van rajzból?
 - Úgy, hogy lovat akartam rajzolni.

Kakukk

- Melyik madárnak nincs fészke? – kérdi a biológianár.
- A kakukknak – vágja rá Lajoska.
- Meg tudnád mondani, hogy miért?
- Mert beköltözött a falióraiba.

Esti mese

- A nagymama az unokája ágya mellett ül, és mesét olvas. A kicsi egy ideig figyel, aztán megszólal:
- Nem tudnál kicsit halkabban mesélni? Úgy szeretnék már elaludni.

Kívánság

- Pacsmag találkozik a jó tündérrel.
- Pacsmag, kettőt kívánhatsz tőlem – mondja a tündér.
 - Ne legyél ilyen fukar! A mesékben mindig három kívánságot szoktál teljesíteni. Legyen nekem is három!
 - Jó, akkor mi lesz a második?

Megbízható tolvaj

- Uram, visszahoztam a kutyát, amit tegnap vettem öntől.
- Miért?
- Mert arcátlanul lop.
- Szerintem nem vészes.
- Hogyhogy nem vészes? Tegnap ellopott a konyhából másfél kiló kolbászt.
- Ilyesmi megesik, de pénzhez sosem nyúl.

Kellemetlen orvosság

- Doktor úr, kérem, elegendem van már abból, hogy vízben vegyem be az orvosságot.
- Miért, mi a baj?
- Mindig elszibbad a lábam a kádban.

Jobb, ha hallgat

- A bíró a tárgyalás végén megkérdezi a vádlottól:
- Van-e még valami hozzátenni valója az elhangzottakhoz az utolsó szó jogán?
 - Volna, bíró úr, de azért szerintem külön büntetés járna.

Hepehupa

- Nyuszika vezetni tanul az erdőben. Megállítja a medve:
- Mit csinálsz, Nyuszika?! Megőrültél?
 - Hát ilyen hepehupás úton nem lehet normálisan vezetni.
 - Te bolond, nem az út hepehupás, hanem a sünök tartanak ülösstrájkot.

Magányos asszonyok

- Sajnos, baj van a feleségemmel. Mostanában állandóan magában beszél.
- Az enyém is, de nem tud róla. Azt hiszi, hogy odafigyelek.

Állatkertben

- Mondd, apu, miért van a zsiráfnak olyan hosszú nyaka?
- Azért, hogy elérje a faleveleket.
- És a falevelek miért vannak olyan magasan?
- Azért, hogy a zsiráfnak ne kelljen lehajolnia evés közben.

Alkalmas

- Többször szoltam, hogy hozz egy pohár vizet, de rám sem hederítesz. Mi lesz így belőled, fiam?
- Pincér!

Modern kutyaiskola

- A kutya mama iskolába küldi csemetéit. Este megkérdezi:
- Nos, mit tanultatok?
 - Idegen nyelvet.
 - És már tudtok is valamit?
 - Hogyne – mondják kórusban.
 - Miaú-miaú.

Kanyarban

- Miért nem szól az autórádió a kanyarban?
- Mert kapaszkodnak a zenészek.

Két abszolút vicc

- Ki az abszolút erős ember?
- Aki nyakába veszi a várost.
- És mi az abszolút állóvíz?
- A jég.

Parkolási gond

- Az amerikai rendszámú autó lelassít a londoni utcán, és a vezető megszólítja az egyik járókelőt:
- Tudna segíteni, uram? Parkolóhelyet keresek.
 - Ezért jött ide olyan messziről?

Közlekedési probléma

- Szabó tévedésből behajt az egyirányú utcába. A rendőr azonnal megállítja:
- Mondja, uram, tudja hová akar menni?
 - Hát persze! De most látom, hogy valami baj lehet az utca túlsó végén, mert mindenki visszafelé haj!

Tiszteletre méltó tapsifüles

- Két vadász beszélget.
- Mondd, mit csináltál az előbb? – kérdezi az egyik.
 - Ahelyett, hogy rálőttél volna arra a nyúlra, kalapot emeltél neki.
 - Igen. Tudod, őt már annyiszor elhibáztam, hogy régi jó ismerősként illett köszöntenem.

Különbség

- Mi a különbség a Trabant és a Ford között?
- A Trabanttal meg lehet fordulni, de a Forddal nem lehet megtrabantulni.

Emlékeztőkiesés

- Képzeld, édesem, amikor a bíró megkérdezte, hány éves vagyok, hirtelen nem is jutott eszembe, hogy harmincnégy vagy harmincöt!
- És mit mondtál?
- Azt, hogy húsz.

Busz

- Melyik távol-keleti közlekedési eszköz készül nádból?
- A bambusz.

Az állatvilág csodája

- Tudtad, hogy néhány bálna képes háromszáz kilométeres távolságból is kommunikálni a társaival? – kérdi a bálnaszakértő a barátjától.
- Nem, de őszintén szólva fogalmam sincs, mit tud mondani egy bálna a másiknak ilyen távolságból.
- Hát, nem vagyok egészen biztos benne, de valami ilyesfélét: „Hé! Még mindig hallasz?”

Boldog csiga

- Megy-mendegél az úton a csiga, és közben félhangon mondogatja:
- Jaj, de jó, hogy ilyen lassan megyek! Jaj, de jó, hogy ilyen lassan megyek! Megy tovább, és hangosan kiáltja:
 - Jaj, de jó, hogy ilyen lassan megyek! Jaj, de jó!
 - Aztán ismét:
 - Jaj, de jó, hogy ilyen nagyon lassú vagyok! Elszalad mellette a pók:
 - Mondd, csiga, miért örülsz annyira annak, hogy ilyen lassan haladsz?
 - Csak azért, mert rossz irányba megyek.

Rájönnek

- A primadonna megbetegedett, holnap magának kell beugrania A csárdaskirálynő cím-szerepébe – mondja a rendező a fiatal énekesnőnek.
- Igen, főrendező úr, de tájékoztatni kell a közönséget, hogy kezdő vagyok.
- Fölösleges, rájönnek maguktól is.

Anyaszomorító

- Jenőke rossz volt, és egy pofont kap a mamájától. Piros képpel áll odébb, s megy a papa szobájába, aki megkérdezi:
- Mi az, mi újság?
 - Semmi. Összeveszttem a feleséggel.

Csodagyerek

Kovács későn megy a gyerekéért az óvodába, már csak a kisfia volt ott egyedül. Az óvónő két-sebeesetten mondja neki:

– Jaj, apuka, ne haragudjon, de valaki elvitte a Robika egyik csizmáját!

– Na, holnap korábban jövök – csóválja a fejét Kovács –, és megnézem magamnak azt a háromlábú gyermeket.

Tévézni emberi dolog

Béla panaszkodik a barátjának:

– A lányom minden filmet megnéz, és elhanyagolja a tanulást. A feleségem a családi soro-zatokat szereti, emiatt nem törődik a háztartás-sal. Esküszöm, mihelyt vége a futballszezonnak, kihúzom a dugót a konnektorból.

Ígéretek földjén

– Kisfiam, meg kell tanulnod, hogy az életben a becsületesség és a bölcsesség a legfontosabb.

– Mi az a becsületesség, papa?

– Az, hogy ha valakinek megígérsz valamit, azt minden körülmények között teljesíted.

– És mi az a bölcsesség?

– Az, hogy soha senkinek nem ígérsz sem-mit.

Intelligencia

Két rendőr találkozik az utcán:

– Hol voltál? – kérdezi az egyik.

– Most jövök egy IQ-tesztről.

– És milyen lett az eredményed?

– Szerencsére negatív.

Félreértés

Az indián rezervátumban a turisták meglát-nak egy tolldiszes indiánt, aki az aszfaltút köze-pén fekszik, és azt sottogja:

– Fehér, 200-as Mercedes, acélradiál gumik-al, 85 mérföld sebességgel! Felkiált az egyik turista:

– Fantasztikus! És ezt mind hallja?

– A fenét! Most ütött el, úgy két perce.

Medve

A székely ül az asztalnál. Berohan a fia:

– Idesapám, idesapám látott mán medvét?

A székely nem szól semmit, gondolkodik.

Egyszer csak kiveszi a pipát a szájából, sereint egyet, úgy válaszol:

– Láttam há! Csak nem az vót!

Feledékenység

Ferike kérdezi az apukájától:

– Apa, tudod, melyik vonat késik a legtöbb-bet?

– Nem én, kisfiam.

– Amit tavaly ígértél.

Nem tartozik rá

– Főúr, esik még az eső? – kérdi a vendég az étteremben.

– Nem tudom, uram. A terasz nem hozzám tartozik.

Patás

Egyik gyerek az óra közben folyton kirakja a lábát, hátha valaki a táblához menet megbotlik benne. A tanár észreveszi, és rászól:

– Hogy is hívnak téged, fiam?

– Pataki.

– No, akkor pata be!

Nem marad le

– Pistike, miért maradsz mindig le?

– Mama, akárhogy sietek, az egyik lábam mindig hátul marad.

Csengés-bongás

Két nő beszélget:

– Tudod, mikor a férjemet megláttam, ha-rangok szóltak a fülemben, és fények cikáztak körülöttem.

– Tényleg? No, akkor ez szerelem volt első látásra.

– Egy csodát! Flipperen játszott a barátaival.

Betörés

– Képzeld, Zsuzsi, az elmúlt éjszaka betörők jártak a lakásunkban! – meséli Oláhné a barát-nőjének.

– Te jó ég! És mit csinált a férjed?

– Ami azt illeti, nagyon ridegen viselkedett.

– Hogy érted ezt?

– Olyan hűvösen fogadta a gazfickókat, hogy még a foga is vacogott bele.

Esti ima

– Imádkozol esténként? – kérdi a nagyfi az unokáját.

– Én nem, de anya mindig imádkozik helyet-tem. Azt szokta mondani: „Hála neked, uram-is-ten, hogy végre sikerült ágyba dugnom!”

Szempont

– A feleségem születésnapja éppen kará-csonyra esik... – meséli a skót.

– Micsoda érdekes véletlen!

– Szó sincs véletlenről! Ezért vettem el.

Ismerkedés

– Elnézést, asszonyom, megadná nekem a telefonszámát?

– Benne van a telefonkönyvben.

– Ez esetben lenne szíves megadni a nevét?

– Az is benne van a telefonkönyvben.

Rendőrök

Két rendőr sétálgat az elterelt Duna kiszáradt medrében.

– Nicsak, mibe rúgtam én bele?

– Egy kavicsba.

– De hát hogy került ide ez a kavics?

– A Duna hozta ide.

– Tényleg? És most hol van a Duna?

– Elment egy másik kavicsért.

Tál

Kovács hazavisz egy tálalt, és elújságolja az asszonynak.

– Nézd, drágám, milyen törésálló tálalt vettem! Ezután azonnal ledobja a földre, hogy bebizonyítsa, milyen jó vásárt csinált. A tál persze darabokra törik, mire Kovács mor-fondírozva:

– Vagy hóálló?

Vetélkedő autósok

Két férfi vetélkedik, melyiküknek jobb az autója.

– Te aztán igazán optimista ember vagy – mondja az egyik.

– Miért?

– Mert vonóhorgot rakattál az autódra, amikor annak is örülhetsz, ha nem téged kell elhúzni.

– Te is jól tetted, hogy beszereltetted a ko-csidba a hátsóablakfűtést – próbál visszavágni a másik.

– Miért?

– Mert melegen tartja a kezed, amíg tolod.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

A 31. számunkban köz-
zétett nyereménykérdés egy
útjelző tábla volt, mely egy
bácskai, Tisza menti helység
központjában áll. Bizonyára

lyesen magyarul: PRAVOSZ-
LÁV.

Gratulálunk a nyertesnek,
könyvjutalmát a jövő hónap
elején postázzuk.

sokan üdvözltek felállítá-
sakor, hogy magyar és szerb
nyelven is jelzi, merre mit
találni, ám abban is biztosak
vagyunk, hogy valamennyien
bosszankodtak, amikor meg-
látták a feliratok helyesírását.
Talán látható volt nyomtatott
kiadásunkban is a szemet szúró
PÓSTA felirat. Ezt, ugye-
bár, tudni kellene, hogy az o
rövid, vagyis POSTÁT kellett
volna írni. Aki hasonló hibát
talál nyilvános feliratokon,
lefényképezheti és beküldheti
címünkre.

A szerencse ezúttal a horg-
gosi Tillinkó Lucára, a Kársz
Karolina iskola ötödikesére
mosolygott, aki arra is felfi-
gyelt, hogy a PRAVOSZLAV
szóról hiányzik az ékezet, he-

És most jól nézzetek meg e
heti számunk nyereményké-
rését! Ismét egy karikatúra, is-
mét egy jó rajz. Kérdésünk: kit
ábrázol a karikatúra? Annyit
elárulunk, hogy filmekben, de
a küzdősportok világában kell
keresnetek a választ. Ha meg-
van a megfejtés, ne habozza-
tok, hanem mielőbb küldjétek
el választokat címünkre, és
máris esélyesek lesztek egy jó
könyv megnyerésére! **Meg-
fejtéseket 2018. november
26-ig várjuk.** Levélcímünk
változatlan: Jó Pajtás, Vojvode
Mišića 1., 21000 Novi Sad, e-
mail: [jopajtas.szerk@magyar-
szo.rs](mailto:jopajtas.szerk@magyar-
szo.rs)

Kérjük, a nevek mellett
tüntessétek fel iskolátok nevét,
az osztályt és a lakcímet is!

Magyarul Szerbiában?

Sokunknak természetes, hogy Vajdaságban is magyarul tanulhatunk egészen
az érettségiig, vagy akár még az egyetemen is. Ahogyan magától értetődőnek gon-
doljuk azt is, hogy anyanyelvünkön is beszélő orvos lásson el bennünket. Persze
a valóság ezeket az elgondolásokat gyakran felülírja. Olykor a hivatalban, boltban
az sem szólal meg magyarul, aki egyébként tud. Mintha elfelejtettük volna: a több
nyelv, több kultúra ismerete előnyt és értéket jelent. Ilyen sokszor gyakran ér, ha
másik országba utazom. Ott még a legkisebb, más kultúrában való jártasságot
is remek dolognak tartják: tudsz egy kicsit szerbül? Hisz ez remek! Némétül is
megfogalmazol néhány mondatot? Ez is egészen klassz... Gyakran próbálkozom
Szabadkán is magyarul rendelni, magyarul kérdezni, ha nem sikerül, akkor át-
váltok szerb nyelvre. Mindezzel nem a másik szerbségét provokáljuk, hanem a
saját anyanyelvhez, az otthonossághoz való jogunkat gyakoroljuk. Egy elméletileg
többszempontú világban, mint amilyen Vajdaság, ennek természetesen és gördü-
lékenyen kellene működnie. De ebben nekünk is példát kell mutatnunk nyitottság
terén. Nem zárkozzunk be saját nyelvünkbe, közösségünkbe, kultúránkba.

Magyar névhasználat mellett több településen kétnyelvű közműszámlákat
postáznak. Egy ismerősöm nemrégiben mutatta azt a számlát, amelyet a szabad-
kai távfűtő művek állított ki kizárólag (!) ékes magyarsággal. Csak kérni kellett.
Az ugyan nem várható el, hogy mindenki beszéljen valamilyen idegen nyelven
vagy magyarul, de jó kezdeményezés volt néhány évvel ezelőtt, amikor az üzletek
ajtájára zászlókat ragasztottak, amelyekkel azt jelezték, hogy az adott boltban mi-
lyen nyelven beszélnek.

Néhány éve Magyarkanizsán a bíróság épületébe tévedtem, ahol egy fiatal
rendőr próbált magyarul útba igazítani, látszott rajta, hogy nem azért teszi ezt,
mert ráparancsoltak, hanem mert ő maga szeretné. Rövidesen megkegyelme-
zem neki, és szerbül folytattuk, de nagyra értékeltem az igyekezetét, és jó érzéssel
távoztam a hivatalból. Az ilyen jó szándékból gyakorta nyelvileg, helyesírási-
lag érdekes feliratok, étlapok és üzenetek születnek, amelyeket jó, ha türelmesen és
humorérzékünket is elővéve kezelünk.

A magyar nyelv napját november 13-án ünnepeltük, bár azt gondolom, min-
dennapi küzdelmeink során naponta harcolunk érte és vele, valamint ünnepeljük
a magunk módján.

Herédi Károly

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP - Katalogizacija u
publikaciji
Biblioteka Matice
srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság Autonóm
Tartomány

Magyar Nemzeti
Tanács

Vajdasági magyar
gyermeklap

- Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (lapfajlagos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A kft. igazgatója: Ökrész Rozália ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: Varjú Márta ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: Nagy Magdolna ■
- Tördelés és grafikai szerkesztés: Buzás Mihály ■ Lektor: Tóth Eszter ■ Állandó munkatársak: Bori Mária, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda ■
- Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: plasman@magyarszo.rs ■
- Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel)
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken
- Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs